Mr. SPEAKER.—Both the Notification and the order are laid on the Table.

MOTION TO CONSIDER—THE MYSORE PAY COMMISSION REPORT 1966-68—(*Debate contd.*)

Mr. SPEAKER.—I call upon hon. Member Sri Gopala Gowda to speak, and he may do so sitting because he is not keeping good health.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ತುಕೋಳ್ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಸಭೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದಂತಹ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯನೇಕರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿ, ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ್ದಾಗಿದೆ. ಎರಡನೇ ಪ್ರಪಂಚದ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ನಂತರ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಏರುತ್ತಾ ನಡೆದುದರಿಂದ, ಈ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡುವಂತಹ ಪದ್ಧತಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬರಬೇಕಾಯಿತು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದ ರಚನೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಕಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಒಂದು ಸಲ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಡಾಕ್ಟರ್ ಹಾರ್ಡಿನ್ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು—''ಬ್ರಿಟಿಷರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದಂತಹ ಆಡಳಿತದ ಗೋರಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ನಾವು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ'' ಎಂದು. ನನಗೂ ಅದು ಬಹಳ ಸಲ ಸರಿಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನ, ನಮ್ಮ ಬಡತನ, ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಗಳು, ವಿಧಾನಗಳು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಬ್ರಿಟನ್ನಿನ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳಿಗಿಂತ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮೆಕಾಲೆಯವರು ರಚನೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪದ್ಧತಿ ಈ ದೇಶದ ಮೂಲ ನರನಾಡಿಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ, 200 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಹೊಕ್ಕುಳ ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಬಿಸುಟಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬೃಹತ್ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಾಗಲಿ, ದೇಶದ ಹುಟ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅದರ ಗಂಧಗಾಳಿಯು ಇಲ್ಲದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ನವೀನ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವಂತಹ ಮತ್ತು ಕಾರಕೂನರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಮೆಕಾಲೆಯವರ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು, ಅಂಥಾ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನಾವು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕಾಲೇಜು ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣದವರೆಗೂ ಭಾರತೀಯತೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ರೀತಿಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಾವು ಕಳೆದ 200 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಈವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲಾರದೆ ಹೋಗಿದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿದೆಯೋ ಏನೋ, ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲವೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಗ್ರಾಮದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಅಠಾರಾ ಕಛೇರಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದೆ, ದೆಹಲಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಕಾಲಿಕವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು, ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟೀಷರು ನಮ್ಮನ್ನು ತುಳಿದು ಆಳುವಂತಹ ಐ. ಸಿ. ಎಸ್. ಆಫೀಸರುಗಳಾದ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರು, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಭೋಗದ ಕೆಲವು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಕಾರಕೂನರನ್ನು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಬ್ರಿಟೀಷರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಿಂದ ನಿರ್ಗಮಿಸಿದ ನಂತರ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜೀವನಾಡಿಯ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಒಂದು ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತಗಾರರು ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಐ.ಸಿ.ಎಸ್. ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ತಗೆದು ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಎಂದು ಮಾಡಿದರು, ಎಂ. ಎ. ಎಸ್. ಎಂದು ಮಾಡಿದರು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿವರು. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಇದರ ಫಾರಂ, ಇದರ ಚೌಕಟ್ಟು, ಇದರ ತಿರುಳು, ಇದರ ಕಂಟೆಂಟ್ಸ್ ಏನಿದೆ ಇದರಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಭಾರತದ ಜನತೆಯ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ

ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಹ, ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗಿಲ್ಲ; ಈ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಇವೊತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ನೌಕರರ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯ, ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಇತ್ಯಾದಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇವೆ. ಬ್ರಿಟೀಷರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದಂತಹ ಆಡಳಿತ ಗೋರಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ನಾವು ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಹಾರ್ಡಿನ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾತು ಸತ್ಯ ಎಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಪ್ರಕೃತವಾದರೂ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ನವಂಬರ್ ತಿಂಗಳನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರು ಒಂದು ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಒಂದು ದಿವಸ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ದಮನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಸರ್ವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಬಳಸಿತು. ಶ್ರೀ ನಂಬೂದ್ರಿಪಾದ್ ಅವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶವನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಮೆನನ್ ಅವರು ನಂಬೂದ್ರಿಪಾದ್ ಅವರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕುವಷ್ಟು ದೂರ ಹೋದರು. ಆದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಲ್ಲ. ಅದು ಅಲ್ಲಿಗೇ ನಿಂತು ಹೋಯಿತು. ಕೇಂದ್ರದ ನೌಕರರ ಸಂಘದ ಮುಖಂಡರುಗಳೆಲ್ಲಾ ನೂರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಗೃಹ ಸಚಿವರನ್ನು ಕಂಡು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಆ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಮುಷ್ಕರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದಂತಹ ಯಾವ ನೌಕರರನ್ನೂ ನಾವು ವಿಕ್ಟಿಮೈಜ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಕೇಸುಗಳನ್ನು, ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಇತ್ಯಾದಿ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಕೊಟ್ಟರು. ಜೊತೆಗೆ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಒಂದು ಪರಿಪತ್ರವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಮೋಸ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಮನೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಯಜಮಾನನಿಗೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಆಳಿಗೂ ಆತ್ಮೀಯವಾದಂಥ ಮಧುರವಾದಂಥ ಬಾಂಧವ್ಯ ವಿರಬೇಕು. ಇದು ಜಗತ್ತೇ ಒಪ್ಪುವಂಥ ಒಂದು ನಿಯಮವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಂಥ ಬೃಹತ್ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜನರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಆಡಳಿತ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈಡೇರಿಸಬೇಕು. ಅವರನ್ನು ತೃಪ್ತರನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರನ್ನು ನಂಬಿಕಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ನಡೆ ಮತ್ತು ನುಡಿ ಉಳ್ಳವರಾಗಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರುವ ಶಕ್ತಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು. ಈ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತನ್ನ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಶ್ರೀ ಜ್ಯೋತಿಷಿಯವರು ನೌಕರರ ಮುಖಂಡತ್ವ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂಬ ಒಂದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ನೌಕರರನ್ನು ಸದೆಬಡಿಯುವುದಾದರೆ, ಅವರನ್ನು ಅತೃಪ್ತರನ್ನಾಗಿ ಇಡುವುದಾದರೆ ಅದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅವನತಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ, ನಾನು ಒಮ್ಮೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರ ಪರವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಒಂದು ತಂತಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ನನಗೆ ಗೃಹಖಾತೆಯಿಂದ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬಂತು. ಅವರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸುಮ್ಮನಾದೆ. ಮುಂದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತನ್ನ ಸಹಸ್ರಾರು ನೌಕರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಅವರ ಸರ್ವಿಸಸ್ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಅವರ ಮೇಲಿರುವ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಇದು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರವಾಯಿತು, ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದೇ ಉಸಿರಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ನೌಕರರ ಮೇಲಿರುವ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮೋಸ, ವಂಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಗಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಗಲಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಆಯೋಗಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಆಯೋಗಗಳ ವರದಿಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ವರದಿಗಳನ್ನು ಶೀತಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಕೊಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅನುಕೂಲವಾಗುವ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ವರದಿಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಆಯೋಗ ರಚನೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅನೇಕ ಆಯೋಗಗಳು ಆಗಿಹೋಗಿವೆ. ಮ್ಯಾಸ್ಕರ್‌ನ್ಹಾಸ್ ಆಯೋಗ ರಚನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಬರೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಆಯೋಗ ರಚನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇದೇ ರೀತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಆಯೋಗಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾದಂಥ ಶ್ರೀ ಗಜೇಂದ್ರಗಡ್ಕರ್ ಆಯೋಗವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಆಯೋಗದವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತನ್ನ ನೌಕರರ ವೇತನಗಳನ್ನು, ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ವಿತ್ತಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನೇಕ ಸಲ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳದೆ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಅಥವಾ ವೇತನಗಳನ್ನು ನೀವೆ ನೀವು ಪರಿಷ್ಕರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ, ತೊಂದರೆಗೆ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು, ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಅನೇಕ ಸಲ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟು. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಒತ್ತಡಗಳಿಗೆ ಮಣಿದು ಅವರು ತಮ್ಮ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಸೌಲಭ ಗಳನ್ನು ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ತುಟ್ಟಿ ಭತ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಔಚಿತ್ಯವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ರಾಷ್ಟ್ರ ವ್ಯಾಪಿಯಾದ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಈ ಗೊಂದಲ ಹಾಗೂ ಈ ಹೋರಾಟ ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದಾಗ ಲೆವ್ಲಾ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ನಾಲ್ಕು ಹಾಗೂ ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರುಗಳ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಎದ್ದು ಅತೃಪ್ತಿಯುಂಟಾಗುವುದು ಸಹಜ. ಇದನ್ನು ಇಂದು ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ನಾವು ನೋಡಬಹುದು ಎಂದು ಇಂದು ನಮ್ಮ ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಅವರು ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲೆ ಪಟೇಲರಿಗೆ ಅವರ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ 12 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಕೊಡುವುದು ಒಂದು ಕಾಸು ಅದನ್ನು ಮನೆ ತುಂಬಾ ಹಾಸು ಎನ್ನುವಂತಾಗಿದೆ. ಈ ಹವ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಬಲಿ ಬೀಳಬಾರದು. ಖಾಸಗಿ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಸರಕಾರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮಾಲೀಕ ಮಾದರಿ ಮಾಲೀಕನೂ ಹೌದು. ಮಾಲೀಕನಾಗಿ ಸರಕಾರದ ಜವಾಬುದಾರಿಗಳೂ ಇರುವುದರಿಂದ ತನ್ನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಅವಶ್ಯಕ. ಆದರೂ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ನೌಕರರುಗಳಲ್ಲಿ ಅತೃಪ್ತಿ ಅಸಮಾಧಾನ ಉಂಟಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ವಿಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಜನ ನೇಣು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಸ್ರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟುವರೆಗೆ ರಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕಾದು ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗಿ ಇಂದು ಕರ್ಣಾಟಕವಾಯಿತು, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಂಬಯಿ ಹಾಗೂ ಹೈದರಾಬಾದು ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ಸಂಬಳಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದವು. ಹೀಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪತೆಯನ್ನು ತರಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ 1956 ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಇದೆಂತಹ ಪರಿಹಾಸ್ಯದ ಕಾರ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿಧಾನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನೌಕರರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಅತೃಪ್ತಿಗೆ ಕಾರಣ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರು ಎಷ್ಟು ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಎಷ್ಟೋ ನೌಕರರು ಇಂದು ಪೆನ್‌ಷನರುಗ ಳಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಮೃತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಸಂಸಾರಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರಕಾರ ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕ ಇಂತಹ ದಿನ ನಿತ್ಯದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾದರೆ ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಗೌರವ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ? ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಿಮಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೊರುವ ಶಕ್ತಿ ನಮ್ಮ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಫಲ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸ ತುಂಬದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದೊಂದು ನಿರಂತರವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಜನರ ಜೀವನವೇ ಇಂದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅವರ ಸಂಸಾರ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನದಲ್ಲಿ 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ತೆಗೆದರೆ ಉಳಿದುದನ್ನು ಬಾವಿ ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಬೇರೆ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಲೀ ಎಲ್ಲಿ ಹಣ ಇರುತ್ತದೆ ? ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ, ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಅಜ್ಜ ದುಡಿದುದು ಮಗನ ಉಡಿದಾರಕ್ಕೆ ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 3 ಆಣೆ ದುಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವವರಿಗೆ 350 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಂಬಳ ಪುನಃ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಬರುವುದು ಸಹಜ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರ ಬೆಂಬಲ ಇದೆ, ಅವರು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಹಳ್ಳಿಯವರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ, ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೌಕರರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಲೆವಿ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದರೆ, ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸರಿಯಾದ ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಲೆವಿ ಯಾರಿಂದ ವಸೂಲ್ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವ ರೀತಿ ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈವೊತ್ತು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಈವೊತ್ತು ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋದರೆ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ. ಅಕ್ಕಿ 2-20 ಪೈಸೇಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ತಾವು ಕೊಡುವ ಅಕ್ಕಿ ದನ ತಿನ್ನದೇ ಇರುವ ಅಕ್ಕಿ 90 ಪೈಸೇ. ಅದೂ ವಾರಕ್ಕೆ 7 ದಿವಸ ಕೂಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆ. ಜಿ. ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಕೇ ? ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ ? ರೈತನ ಮನೆಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಪೋಲೀಸರ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆದು ಅವನು ಬೆಳೆದ ಕಾಳು ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪರಿವೆ ಬೇಡವೇ ? ಅದನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪರಿವೆ ಬೇಡವೆ ? ಅವನು ರಾಗಿ ಮುಂತಾದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದುದನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ರೈತನು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದು ತಪ್ಪೆ ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿಟ್ಠಲದಾಸ ಶೆಟ್ಟರ ಭಾಷಣ ನೋಡಿದರೆ, ಅಲ್ಲೊಂದು ಹೇಳುವುದು, ಇಲ್ಲೊಂದು ಹೇಳುವುದು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ನಾಲಗೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ತಿರುಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ನಾಲಗೆ ಎಲುಬು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೇಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ತಿರುಗಿಸಬಹುದು. ಯಾವುದಾದರೂ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ಘಟನೆ ಆದಮೇಲೆ ಕೇಡರ್‌ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಮನ್ವಯ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು, ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು, ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಧಾನ, ಅತೃಪ್ತಿ ಉಂಟಾಗಿರುವುದು ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಸ್ರಾರು ರಿಟ್ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಆದಿಯಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಮೇಲೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟು ಪೊಳ್ಳು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಜನ ನೌಕರರು ನಿವೃತ್ತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಿವೃತ್ತರಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಪೆನ್‌ಷನ್ ಆಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯತೆಯೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಅಸಮಾಧಾನದ ಮೂಲ ಕಿಡಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ. ಮುಂಬೈ ಕರ್ಣಾಟಕ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ಣಾಟಕ, ಕೊಡಗು, ಮದ್ರಾಸಿನ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಇವೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನವಾದ ಸಂಬಳ ಶ್ರೇಣಿಗಳು, ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಣ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸದ ಕಡೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಪಡತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

1-30 P.M.

ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ಘಟನೆಯಾದ ನಂತರ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಂಘಟಿತವಾದಂಥ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕವಾದಂಥ, ರಾಜ್ಯಾಂಗಬದ್ಧವಾದಂಥ ಹೋರಾಟವನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ನೌಕರರುಗಳು ಮಾಡಿ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಅಮ್ಮನ ಹೆಸರು ಹೇಳಬೇಕು. ಶ್ರೀಮತಿ ಮೇರಿ ದೇವಾಸಿಯಾ ಅವರು ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟರು ಎಂದು ತಿಳಿದಿರೋ ಏನೆಂದು ತಿಳಿದಿರಿ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಅಮ್ಮನನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಒಬ್ಬಳು ಸ್ತ್ರೀ, ಮಹಿಳೆ, ಇಡೀ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡುಗಿಸತಕ್ಕ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಲಕ್ಷ ಲಕ್ಷ ಜನ ಈ ರಾಜ್ಯದ ನಾಲ್ಕು ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರುಗಳ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ ಬಹಳ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ನಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಸಹಸ್ರಾರು ಜನ ನೌಕರರು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ವಾದ ಹೋರಾಟದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಐದ್ಹೈದು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವರ್ಷದ ಉಗಾದಿಯ ಕೊಡುಗೆ ಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಸರ್ಕಾರ ಬಡ ನೌಕರರ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ತುಕೋಲ್ ಅವರ ಏಕಸದಸ್ಯ ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೋದದ್ದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ.

1956-57 ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ಘಟನೆಯಾಯಿತು. 1955 ರಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಸ್ಕರೆನ್‌ಹಾಸ್ ಆಯೋಗ ರಚನೆಯಾಯಿತು. ಅವರು ಅವರು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. 1956 ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಗಳದೇ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿತು. ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಗಲೂ ಅಸಮಾಧಾನ, ಅತೃಪ್ತಿ ಏರುತ್ತಿರುವಾಗ, ಬೆಲೆಗಳು ವಿಷದಂತೆ ಏರುತ್ತ ಬಂದುದದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು 'ಹೋಲ್ಡ್ ದಿ ಪ್ರೈಸ್ ಲೈನ್' ಎಂದು ಮೇಲಿನ ಇದಕ್ಕೆ ನೇಣು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪ್ರೈಸ್ ಲೈನ್ ಮೇಲೆ ಹೋದಂತೆ ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ 'ಹೋಲ್ ದಿ ಪ್ರೈಸ್ ಲೈನ್' ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಷುರುವಾಗಿ ಅಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮತ್ತು ಇತರ ರಾಜ್ಯ ಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮೇಲೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಷುರುವಾಯಿತು. ಪ್ರೈಸ್ ಲೈನ್ ಹೋಲ್ಡ್ ಮಾಡು ವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಅವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುವನ್ನೂ ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆಗೆ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆ ಇಲ್ಲ. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಳ್ಳ ನೋಟು ಹಣವಿದೆ, ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬರುವುದಿದೆ, ಕಳ್ಳ ವ್ಯಾಪಾರ, ಸಟ್ಟಾ, ಜೂಜು, ಷೇರು ಮಾರ್ಕೆಟ್, ಕುದುರೆ ಜೂಜು, ಇವು ನಿರಾಂತಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ಲಾಟರಿ ಷುರು ಮಾಡಿವೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವೂ ಲಾಟರಿ ಷುರು ಮಾಡಿದೆ. ಲಾಟರಿಯಿಂದ ದುಡ್ಡು ಬರುತ್ತದೆ.........

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ (ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನ ಹಳ್ಳಿ).—ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಳ್ಳ ನೋಟುಗಳಿರುವಾಗ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು...

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಇಲ್ಲ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ನಾಲು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕಳ್ಳ ನೋಟುಗಳಿವೆ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಅದನ್ನು ಶ್ರೀ ಮೊರಾರ್ಜಿ ಅವರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ಏರುತ್ತಿದೆ, ಸೈಟು ಬೆಲೆ ಏರುತ್ತಿದೆ, ಎಲ್ಲವೂ ತಲೆಕೆಳಗಾಗುತ್ತಿದೆ, ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಯೂ ತಲೆಕೆಳಗಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬಡ್ಡಿಯ ಹಣ, ಸ್ಪೆಕ್ಯುಲೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದ ಹಣ, ಷೇರು ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಿಂದ ಬಂದ ಹಣ ಮುಂತಾದವು ಗಳಿಂದ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇಂದು ಇಂಥ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿನ ಕಷ್ಟಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಯೋಗ ನೇಮಕವಾಯಿತು. ಅದ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ವರದಿ, ಅದನ್ನು ನಾನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಓದಿಲ್ಲ ನಾನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಓದಿದೆ. ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಪ್ಪನವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಭವಸ್ಥರು, ಅವರನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗ ಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವೇತನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಬುಡವನ್ನು ಭದ್ರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೊಂದು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿನ ಲೋಪ. ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದವರು ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ನೌಕರರು, 12-13-15 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳವಿರುವವರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ನಾನಾ ತಾಪತ್ರಯಗಳಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ತೀರಿಸಲಾರದೆ ಸಂಬಳ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಆ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಸಂಬಳಗಳೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಗದ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗ ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇಂಥವರಿಗೆ, ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ, ದೊಡ್ಡ

ನೌಕರರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಸಂಬಳ, ತಟ್ಟಿಭತ್ಯ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಕೊಡಲು ಆಯೋಗ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ. ಈಗ ಸರಕಾರದವರು 500 ರೂಪಾಯಿಗಳೊಳಗೆ ಸಂಬಳ ಇರುವವರಿಗೆ ಬಾಂಡು ಕೊಡಬಹುದು—ಅದನ್ನು ಜೇನುತುಪ್ಪ ಹಾಕಿ ನೆಕ್ಕಬಹುದು—ಬಾಂಡಿನ ಹಣ 1990 ಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನೌಕರರು ಏನಾದರೂ ಹಣ ದೊರೆಯಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಸಾಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇನು ಮಾಡಬೇಕು? ಬಾಂಡು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಮಾರವಾಡಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದವರಿಗೆ ಈಗ ದೊರೆತಿರುವ ಕೊಡಿಗೆಯಾದರೂ ಏನು? ಆಯೋಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕೊಡಿಗೆ ಸಣ್ಣ ನೌಕರರಿಗೆ ಹುಣ್ಣಿನಮೇಲೆ ಬರೆ ಎಳೆದಂತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಣ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ಇವೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಎಂದರೆ ಲೋಕಲ್ ಬಾಡೀಸ್, ಸಹಾಯ ಪೋಷಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಗ್ರಾಂಟ್ ಇನ್‌ಏಡ್ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಸ್ಪೂರಿಯಸ್ ಆಗಿ ವ್ಯಾಪಾರದಂತೆ ಶಾಲೆ ನಡೆಸುವುದು, ವ್ಯಾಪಾರದಂತೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡುವುದು, ಒಬ್ಬ ಸ್ನೇಹಿತ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟನಲ್ಲ ಮಹರಾಸ್ ಟೀಚರ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜ್ ಅಂತ, ಅವನೊಬ್ಬ ಕಳ್ಳ, ಅಂಥವರಿಗೆ ಬಹಳ ಸೌಲಭ್ಯ ಈ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ. ಗ್ರಾಂಟ್, ಗ್ರಾಂಟ್, ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಮಪಾಲು. ಒಬ್ಬಳು ಅಮ್ಮ ಡಿ.ಇ.ಒ., ಅವಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೇ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಆ ಕಾಲೇಜು ನಡೆಯುವುದು. ಇಂತಹ ಹುತ್ತದಲ್ಲೇ ಹುತ್ತ ಬಹಳ ಇವೆ. ಹಾವನ್ನು ಕೊಲ್ಲದೇ ಹುತ್ತವನ್ನು ಬಡಿವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಬಡಿದರೂ ಅಷ್ಟೆ, ನಾವು ಬಡಿದರೂ ಅಷ್ಟೆ. ಹುತ್ತವನ್ನು ಹೊಡೆದರೆ ಹಾವು ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ, ಆ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಂಕರಗೌಡರು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ನೋಡಬೇಕು, ಇದರಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ನಡೆಸಿ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಎಷ್ಟು, ಬರೀ ಬೋರ್ಡ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಎಷ್ಟು! ಬಡ ಬೋರೇಗೌಡನ ಬೊಕ್ಕಸವನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಲೂಟಿ ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನೂರಾರು ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಇಟ್ಟಿರುವುದು ಅರಾರ ಕಚೇರಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯಾದರೆ ಈ ದೇಶದ ಗತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ! ಒಂದು ಪೀಳಿಗೆ ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಪೀಳಿಗೆ ಎಂದರೆ 30 ವರ್ಷ. ನಮ್ಮ ಪೀಳಿಗೆಯಂತೂ ಮಣ್ಣು ತಿಂದು ಹೋಯಿತು ನಮಗೆ ಇನ್ನು ಉಮೇದು ಇಲ್ಲ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪುನರ್ಘಟಿಸುತ್ತೇವೆ, ತಲೆ ಎತ್ತಿ ಓಡಾಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಬಡಬಗ್ಗರ ತುತ್ತಿನ ಚೀಲವನ್ನು ತುಂಬುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಉಮೇದು ನನಗಂತೂ ಇವತ್ತು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಪೀಳಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಯಿತು ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಇವತ್ತು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು, ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಬಹುದು ಬಹಳ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಬಹಳ ಮಾಡುವುದು ಇದೆ ಎಂದು, ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಮಾತು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಸತ್ತವರ ಲೆಕ್ಕ, ನಿಟ್ಟುಸಿರಿನ ಲೆಕ್ಕ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಈ ಲೆಕ್ಕದಿಂದ ಇವತ್ತು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಈ 20 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಣ್ಣೀರಿನ ಕೋಡಿ ಹರಿದಿರಬಹುದು, ಎಷ್ಟು ಜನ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟು ಸತ್ತಿರಬಹುದು ಎಂದು. ಈ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಾಫಲಗಳು ನಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ, ಸ್ಮಶಾನಗಳು ನಮಗೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ, ನೀವು ಎಷ್ಟು ಜನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಈ 20 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜೀವಂತ ಹೂಳಿದ್ದೀರಿ ಅನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಕಟುವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ತುಕೋಲ್ ಕಮಿಷನ್ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ವೇತನ ಪಡೆಯತಕ್ಕವರಿಗೂ ಕೂಡ ತುಟ್ಟಿ ಭತ್ಯ, ಮೆಡಿಕಲ್ ಏಡ್ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದದ್ದು. ಇನ್ನು ಡೆಪ್ಯೂಟೇಷನ್ ಭತ್ಯ, ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಭತ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ನೀವು ಕೊಟ್ಟ ಕೆಲಸ ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು, ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸೌಕರ್ಯ ದೊರೆಯಬೇಕು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ದಕ್ಷತೆ ಮಾಯವಾಗಿ ತುಂಬಿ ತಂದು ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಅದಕ್ಷತೆ ಇದು ಆಗಿದೆ. ನಾವು ಕೂಲಿಗಾರರು, ಕೂಲಿಗಾರರಾಗಿ ಇವತ್ತು ದುಡಿಯುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಜ್ಯದ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೈ ಅಲ್ಲಾಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ, ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ, ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ, ಕಡಿಮೆ ಕೆಲಸ. ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ, ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ, ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ, ಕಾಲದ ಮಿತಿ ಇಲ್ಲ, ಕೆಲಸದ ಮಿತಿ ಇಲ್ಲ, ಅವನು ಕಂಬ ಸುತ್ತುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು, ಸಾಹೇಬರು ಬರಬಹುದು, ಬರದೇ ಇರಬಹುದು. 'ನಿಮ್ಮ ಸಾಹೇಬರು ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತಾರಪ್ಪಾ' 'ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಸಾರ್'. ಸಾಹೇಬರು ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತಾರೆ ಅವನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿರಿಯಕ್ಕನ ಚಾಳಿ ಮನೆಮಂದಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಗೆಲ್ಲಾ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದೀರಿ, ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿ, ನಿಮ್ಮ ಪತ್ನಿಯವರು ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿ, ನಾನು ಹೀಗೆ ಇಂತಹ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿರುತ್ತೇನೆ, ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ, ಅಥವಾ ಊಟಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ನಿಮಗೆ ಪಿ.ಎ. ಅಂತ ಇದ್ದಾರೆ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಬರೆಸಿ, ನಿಮ್ಮ ದಿನಚರಿ ಕೊಡಿ, ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ, ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಬಂದರೆ ಕಾದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ ಅಂತ ಹೇಳಿ. ಇಂತಹ ಪದ್ಧತಿ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ನಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ, ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಟೂರ್. ಇದೂ ಕೂಡ ಹಿರಿಯಕ್ಕನ ಚಾಳಿ ಮನೆಮಂದಿಗೆಲ್ಲಾ. ಯಾವಾಗ ಯಜಮಾನ ನಿಂತು ಉಚ್ಚೆ ಹೊಯ್ಯುತ್ತಾನೆ, ಜವಾನ ಓಡಾಡುತ್ತಾ ಉಚ್ಚೆ ಹುಯ್ಯುತ್ತಾನೆ, ನೀವು ಮೊದಲು ಮರ್ಯಾದೆ ಮಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ, ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಗುರುತರವಾದ ಹೊಣೆ ಇದೆ, ನೀವು ಕೇವಲ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲ, ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಗಳು. ನಮ್ಮಂಥವರು ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ನಿಮ್ಮ ತಲೆಗಳು ನೆಟ್ಟಗೆ ಇರಲಿ, ಪ್ರಜ್ಞೆಯು ನೆಲೆಯಂತಿರಲಿ. ಇದು ಇಂದು ಬಂದು ನಾಳೆ ಎದ್ದು ಹೋಗುವ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ, ಇದು ಶಾಶ್ವತ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡಿ, ನಾಡಿದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಜವಾನನೇ ನಿಮಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಳ್ಳಿಕೋಲು, ಡವಾಲಿ ಹಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆದು ಹೋದವರು ಇವತ್ತು ಸೈಕಲ್ ನೂಕಿಕೊಂಡು ಓಡಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಭ್ರಮೆ ಬೇಡ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ, ನೀವು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿ, ನೀವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿಯಂಥವರು, ಆರೋಗ್ಯ ಇಲ್ಲದವರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿರಲಿ. (ನಗು !) ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನದೇನೂ ದೂರು ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಖಾತೆ ಅದಕ್ಷತೆಯಿಂದಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ. ಇವತ್ತು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನು ನೀವು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ (ಸಣ್ಣನೀರಾವರಿ ಶಾಖೆಯ ರಾಜ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).—ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಕಳುಹಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನಾನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಜವಾನರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ, ನನಗೆ ನಾನೇ ಜವಾನ, ನನಗೆ ನಾನೇ ಮಂತ್ರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಈ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹೊತ್ತು ಓಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಟೆಲಿಫೋನ್ ಇಲ್ಲ, ನನಗೆ ಒಬ್ಬ ಸ್ಟೆನೋಟೈಪಿಸ್ಟ್ ಇಲ್ಲ, ಪತ್ರ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಅಂತಹ ಒಂದು ಸೌಕರ್ಯವನ್ನೇನೂ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರೂ ಕೂಡ ಅಂತಹ ಶಿಫಾರಸನ್ನೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ.ಗೂ ಅವನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಫೀಸು ಇರಬೇಕು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಮು ಇರಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಾರಕೂನ ಇರಬೇಕು, ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಲ್ಲಿ ಮರ್ಯಾದೆ ಇರಬೇಕು. ಅವನು ಒಬ್ಬ ನೌಕರನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸ ಏಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ದರಖಾಸ್ತು ಏಕೆ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಜಾಗ ಇರಬೇಕು. ಈಗ ಅವನಿಗೆ ಜಾಗ ಎಲ್ಲಿದೆ? ರುಜು ಹಾಕು ಸಂಬಳ ತೊಗೋ—ನಾನು ಡಿ. ಡಿ. ಪಿ. ಐ. ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ನನ್ನ ಕ್ರಮವೇ ಬೇರೆ, 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಅಥವಾ ಎಂ. ಎಲ್. ಸಿಗೆ. ಬಂದ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಇಟ್ಟು ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಒಬ್ಬ ಕಾರಕೂನನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವನು ಏನು ದೇಶ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ? ನಾವೇನು ಶ್ರೀಮಂತರೇ! ನಮಗೆ ಏನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆಯೇ? ನಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಾವೇ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಪ್ರೆಸ್‌ನವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದಂತಹ ದೈತ್ಯಯಂತ್ರವನ್ನು ನಮ್ಮಂಥ ಬಡಪಾಯಿಗಳು ಎದುರಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಸುಲಭಸಾಧ್ಯವಾದಂತಹ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕೇ ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಮೇಟಿಯವರಿಗೆ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಿಮ್ಮ ನಡೆ ನುಡಿ ಏಸಿದೆ, ನೀವು ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆಯಿರಿ, ನಡೆದಂತೆ ನುಡಿಯಿರಿ. ಗಾಂಧಿ ಶತಾಬ್ಧಿಯ ವರ್ಷ ಇದು, ಸತ್ಯ ಹೇಳುವುದನ್ನು, ಸತ್ಯ ಆಚರಿಸುವುದನ್ನು ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಪರಿಪಾಲನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾನೂನು ಇರಬಹುದು, ನ್ಯಾಯ ಇರಬಹುದು. ಮನಸ್ಸು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗ ಇದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಿಮಗೆ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ತೊಲಗಿಸಬೇಕು, ಬಡತನವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು, ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಈ ಮನಸ್ಸು ಇದ್ದರೆ, ಹೃದಯ ಇದ್ದರೆ ಸಾವಿರಾರು ಮಾರ್ಗಗಳು ಇವೆ. ಮಾರ್ಗ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಡಿ. ಮುಂಬೈ ಕಲ್ಕತ್ತ ಸುತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಆ ಮದ್ರಾಸ ಕಡೆ

ಜನರು ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನೇ ಬಡಿದುಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಅಂದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನ ತಬಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಬಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಬಡಿದುಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದನ್ನ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ—ಜಗದ್ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಡಿರಿ. ಸರ್ಕಾರಗಳೇ ಹೀಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಆಗ ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಬದುಕಿದ್ದರೂ ಸತ್ತಂತೆಯೇ. ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಬಡವರಾಗಿರಲಿ, ದರಿದ್ರರಾಗಿರಲಿ, ಎಷ್ಟೇ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಲಿ ಮರ್ಯಾದೆಯುಳ್ಳ ಜನರು, ಮಾನಕ್ಕೆ ಹೆದರತಕ್ಕ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಪವಾಸವಿರುವುದನ್ನು ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಡಿ ಎಂದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಅನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ; ಹಾಗೂ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತುಕ್ಕೋಲ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಹೇಳದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ; ಅವು ಸರಾಗವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಅವರಿಗೂ ಒಂದು ಆಫೀಸು ಬೇಕು; ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಬೇಕು ನಿಸ್ಪೃಹತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಬೇಕು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ, ಜನರು ಬೇಕು, ಜನರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಕೃಪಲಾನಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು—ಆರು ಜನರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಡೆ ಮೂರು ಜನರಿದ್ದರೂ ಆ ಕೆಲಸ ಕೆಡುತ್ತದೆ; ಮೂರು ಜನರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಡೆ ಆರು ಜನರಿದ್ದರೆ ಆಗಲೂ ಆ ಕೆಲಸ ಕೆಡುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಅದೇ ಲೋಹಿಯಾ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೂವನ್ನು ಕಟ್ಟ ತಕ್ಕವನು ಒಬ್ಬನಾದರೆ ಅದರ ಉಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು ನೋಡತಕ್ಕವರು ಏಳು ಜನರು. ಹೀಗೆ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಮೇಸ್ತ್ರಿಗಳ ಆಡಳಿತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ; ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಡಿಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕವಳು ಒಬ್ಬಳಾದರೆ ಹದ ಹೇಳತಕ್ಕವರು ಆರು ಜನರು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಆ ಅಡಿಗೆಯನ್ನು ಊಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಆ ಅಮೇರಿಕಾ ಹಾಗೂ ಆ ರಷ್ಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಲಿಯೋಣ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಇಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ದಕ್ಷತೆಯುಳ್ಳ ಆಡಳಿತ ಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ನಾವು ಯಾವ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಛೇರಿಗೇ ಹೋಗಲಿ—ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಆ ತಾಶೀಲ್ದಾರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಬೋರೇಗೌಡನಿಗೆ ತಾನೆದ್ದು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಬನ್ನಿ ಗೌಡರೇ; ತಾವೇಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ, ತಮಗೇನು ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಉಂಟೆಂಬುದನ್ನು ತಾವುಗಳು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ? ಹಾಗೆ ಕೇಳಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಆ ನಿದರ್ಶನ ತೋರಿಸಿ? ಆ ಬಡಬೋರೇಗೌಡ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆತನಿಗೆ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಲ್ಲ; ಆತನನ್ನು ಒಂಟಿಕಾಲಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಜವಾನನಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ದಬ್ಬಿಸಿ, ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕು? ಅದೇನು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯೋ? ದೌರ್ಜನ್ಯವೋ? ಇಷ್ಟು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೇಶವನ್ನು ಎಡಬಿಡದಂತೆ ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ನೋಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಇವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಟಿ.ಬಿ.ಯಲ್ಲಿ ಇವರು ತಂಗಿ ಅಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇವರು ಆ ತಾಶೀಲ್ದಾರ, ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮತ್ತು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಬೀರ್, ಬ್ರಾಂಡಿ, ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ, ಕೋಳಿ ಬಾತ್ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಚಿಕನ್ ಬಾತ್ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ; ಇವರು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ತಿನ್ನಲಿ ಯಾವ ಭೋಗ ವಿಲಾಸಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಇವರು ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್, ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮತ್ತು ತಾಶೀಲ್ದಾರರ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಇವರು ತಮ್ಮ ಭೋಗವಿಲಾಸಗಳನ್ನು ಆಗಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ತಮ್ಮ ಮಾಮೂಲು ಭತ್ಯೆಯನ್ನು ಇವರು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ದೇಶ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಯಾವಾಗ? ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣೀರಿಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಹನಿ ನೀರಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ಅಹವಾಲನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯಾರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಿ? ನಾವು ನಮ್ಮ ಅಹವಾಲನ್ನು ಗೋಡೆಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ? ಕಲ್ಲಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ? ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ನಮ್ಮದು ಬಡತನದ ದೇಶ; ಇದರ ಪುನರಸ್ಥಾನವಾಗಬೇಕು. ಜನರು ಹೊಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ನರಳುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡಮೇಟಿಯವರೂ—ನಾನೂ ಹೀಗೆ ಲೋಕೋಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ದೇಶದ ನಿರ್ಗತಿಕ ಜನರನ್ನು ದೇವರೇ ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಅವರು ನನಗೆ ದೊಡ್ಡ ಆಪ್ತ ಸ್ನೇಹಿತರು. ಆದರೆ ನಾನು ಯಾರನ್ನೂ ಮೂದಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದೊಡ್ಡಮೇಟಿಯವರು ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಅವರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಒಂದು ಔಚಿತ್ಯವಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಇನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟು ಮತ್ತು ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಇವುಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಈ ಆಯೋಗದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ಮುಂದುವರಿದುದಾಗಿದೆ. ಆ ಗಜೇಂದ್ರಗಡ್ಕರ್ ಆಯೋಗದವರು ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಆ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಅವರ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅವರ ವೇತನದಲ್ಲಿ ವಿನಿಮಯಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರವೇನಿದೆ ಅದು ಈ ದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಘಾಬರಿಗೊಳಿಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಂಬಳವನ್ನು ಆ ಅಮೇರಿಕಾಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಎಂತಲೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಚಪ್ರಾಸಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂಬಳವನ್ನು ನಾವಿಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜೀವನದ ಮಟ್ಟ ಮೂರಾಣೆಯದು. ತುಕ್ಕೋಳ್ ಆಯೋಗದವರು ಇದ್ದ 108 ಸಂಬಳದ ಶ್ರೇಣಿಗಳನ್ನು 27ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ವಿಚಾರ. ಇದು ಆ ಗಜೇಂದ್ರಗಡ್ಕರ್ ಆಯೋಗಕ್ಕಿಂತಲೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾದುದಾಗಿದೆ ಆದರೆ ನಾನು ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ 10ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕವನು. ಒಂದಕ್ಕೆ ಹತ್ತರ ದಾಮಾಷದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಜನರ ಆದಾಯವಿರಬೇಕು. ಕನಿಷ್ಠ ಆದಾಯ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದರೆ ಗರಿಷ್ಠ ಆದಾಯ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇರಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ವೆಚ್ಚ 1,500 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರಬಾರದು. ಇದು ಬಡತನದದ ದೇಶ, ಬಡವರು ಇರತಕ್ಕ ದೇಶ; ಮೂರಾಣೆ ಸಂಪಾದನೆಯ ಜನರಿರತಕ್ಕ ದೇಶ; ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಅಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ; ಉಚಿತವಾದುದಲ್ಲ. ಇದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಒಂದಾವರ್ತಿ ಮೊರಾರ್ಜಿಯವರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದ ಲೋಹಿಯ ಅವರು ಮಧ್ಯೆ ಅಕಾಲ ಮರಣಕ್ಕೆ ಅವರು ತುತ್ತಾದರು. ಈ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲೇ ಒಂದು ಎಕಾನಮಿ ಮೆಜರ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಖರ್ಚಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಗೊ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಉಬ್ಬಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬಹುದು, ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ನೋ—ಇತ್ಯಾದಿ ಭೋಗವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಭೋಗವಿಲಾಸ ವೈಭವದ ಜೀವನ ಇವರು ನಡೆಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೂ ಆ 1,500 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಾಲುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಆ ತಾತಾ—ಬಿರ್ಲಾಗಳಿಗೇ ಆಗಲೀ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಏನೇ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೂ ಅವರಿಗೆ 1,500 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಾಕು. ಸ್ವಂತವಾಗಿ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವುದು, ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಸೆಲೂನ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದು, ಒಂದೇ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದು —ಇಂತಹ ಆಡಂಬರವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ನಾವು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಕೈಬಿಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿರುದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜನಗಳನ್ನು ಮೇಲೆ ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಚತುರ್ಥ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಜೀವನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಗೋದಾವರಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಮಿತಿಯನ್ನು ಹಾಕುವಂಥ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕೂತು ಸೇರಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗವನ್ನು ಹೊರಗಿನಿಂದ ತಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

2–00 P.M.

ಜೀವನವೆಚ್ಚ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಏರುತ್ತಿದೆ. ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ತುಂಬಾ ಅಪಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 14 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸೈನಿಕನಿದ್ದ. ಇವತ್ತು ಅದು 180 ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಯಿ ಬಾಲ ಅಲ್ಲಾಡಿಸುವ ವಿಧಾನವಲ್ಲ, ಬಾಲ ನಾಯಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಾಡಿಸುವ ವಿಧಾನ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ ಹೇಗೆಂದರೆ, ವೇತನ 15 ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದರೆ, ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯ

75 ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಆದ್ದರಿಂದ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ ಚಪ್ರಾಸಿಯವರಿಗಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಪೆಂಟರ್ ಅವರಿಗಾಗಲೀ ಇರಬೇಕು. ಅಷ್ಟು ಕನಿಷ್ಠ ಸಂಬಳವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಬೊಕ್ಕಸ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಝಣ್‌ಝಣ್ ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಹಣ ಬಂದು ಟ್ರೆಜರಿಗೆ ಬೀಳಬೇಕು. ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂಬ ನೆಪವನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಂದೆ ಇಡಬಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣಹೆಗಡೆಯವರಾಗಲೀ, ತಾವೇ ಆಗಲೀ ದಯವಿಟ್ಟು ಹಣದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರದ ಮುಂದೆ ಯಾವತ್ತೂ ಇಡಬ ರದು. ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಎಂದು ಯಾವತ್ತೂ ಹೇಳಬಾರದು. ಹಣ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಹಿಂದೆ 7 ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ, 18 ರೂಪಾಯಿಯ ಒಬ್ಬ ಸೈನಿಕ, ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್—ಇಂಥಾ ನೌಕರರು ಇದ್ದರು. ಇದೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 200 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ, ನಿಮಗೆ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲ. ಅಕ್ಕಿಯಮೇಲೆ ಆಸೆ, ನೆಂಟರಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ. ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬೇಕು, ಜನರ ಮೂಗಿಗೆ ತುಪ್ಪಾ ಹಚ್ಚುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು, ಅವರು ನಾಲಗೆಯಿಂದ ತುಪ್ಪವನ್ನು ನೆಕ್ಕಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ನೀತಿ ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ತಿಂದಿತು. ಬಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಮುಕ್ಕಿತು. ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು. ಹಿಂದೆ ಚರ್ಚಿಲ್ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ಅಸ್ತಂಗತನಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು. ಅವರ ರಾಜ್ಯ ಕ್ರಮೇಣ ಹೇಗೆ ಮುಳುಗಿಹೋಯಿತೋ ಹಾಗೆ ನಿಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವೂ ಕೂಡ ಅನತಿದೂರದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಈ ರಾಜ್ಯವೂ ಸಹ ಮುಳಗಿಹೋಗುತ.ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹ ಬೇಡ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಮಂಡಲಗಳು ಬೇಕು. ಮಂಡಲ ಅಂದರೆ 40 ದಿವಸಗಳು ಮಾತ್ರ ಅಷ್ಟೇ. ಮೂಡಿದ್ದು ಮುಳುಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೂ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವೂ ನಶ್ವರವೇ. ನಾವೂ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ, ನೀವೂ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ ಅಹಂಭಾವ ನಮಗೆ ಬೇಡ. ನಮ್ಮ ಕುರ್ಚಿ ಭದ್ರವೆಂದು ಯಾರೂ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಅದು ಊಟ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ನಿಷ್ಠೆ, ನಿಮ್ಮ ದುಡಿಮೆ, ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಪಟುತ್ವ ನಿಮಗೂ ನಮಗೂ ಅನ್ನ ಹಾಕುತ್ತಿದೆ. ಜೀವನವೆಚ್ಚ ಏರುತ್ತಿದೆ. ತುಟ್ಟೀ ಭತ್ಯವನ್ನು ಅದಕ್ಕ ನುಗುಣವಾಗಿರುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಬಡ ನೌಕರರಿಗೆ ತಡೆಹಿಡಿದಿರುವ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಬಾಂಡು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಅದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನಗದಾಗಿ ಕೊಡಿ. ಇನ್ನು ತುಕೋಳ್ ಆಯೋಗದವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಒಪ್ಪಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಡಿವಿಷನಲ್ ಕಮಿಷನ್‌ರವರ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಈಗಿಂದೀಗಲೇ ರದ್ದುಮಾಡಿ 8 ಜನರು ಸೂಪರಾನ್ಯುಯೇಷನ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ಕೂಡಲೇ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ. ಮತ್ತೆ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸರ್ವಿಸ್ ಆದವರು ಅವನ ಕೈಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಯಾವನೋ ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನವನು ಐ. ಪಿ. ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂದು ಅವನನ್ನು ಎಸ್. ಪಿ. ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಬೇಡಿ. ಸೆಲಕ್ಷನ್ಸ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಅವರಿಗೇನೂ ತಿಳಿಯದೇ ಇದ್ದರೂ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಚಮತ್ಕಾರದಿಂದ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಥವಾ ಐ.ಎಫ್.ಎಸ್. ಅಥವಾ ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಮಾಡಿಬಂದು ಫಾರಿನ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡಿಬಂದಿದ್ದೇನೆಂದು 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ದುಡಿದಿರುವ ಮನುಷ್ಯನ ಮೇಲೆ ಅವನನ್ನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದರೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಾಟಿಕೆ ಮಾಡುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇವರು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನೀವೂ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡುತ್ತೀರಿ, ದೇಶವೂ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡುತ್ತದೆ. ಎಫ್. ಐ. ಆರ್. ಓದುವುದಕ್ಕೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಆತನು ಬರೆದೂ ಇಲ್ಲ. ಅಂತಹವನು ತಕ್ಷಣ ಬಂದು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ನಡೆಸುವುದು ಅವರ ಹಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಬಳ ಅವರ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಗೋಸ್ಕರ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಿ. 50 ವರ್ಷ ಆದವನ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಕೇವಲ 24 ವರ್ಷಗಳು ಆದವನನ್ನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಬೇಡಿ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಬೇಡ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ದುಡಿಯುವವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡೋಣ. ಕೆಲವರು ಮೂರ್ಖರು ಇದ್ದಾರೆ. ಜಾತೀಯವಾದವನ್ನು ತರುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು, ಕಬ್ಬಿಣ, ಸಿಮೆಂಟ್, ತಿನ್ನುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಧೈರ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವರನ್ನು ಗಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿ ಅಥವಾ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅಥವಾ ನಿವೃತ್ತಿಮಾಡಿ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗ ಬಾರದು. ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಎಷ್ಟೇ ಇರಲಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲೇ ಅಥವಾ ಒಂದು ಪೈ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಅಂತಹವರೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅವರು ತಲೆಕೆಳಕಾಗಿ ನಿಂತರೂ ಅವರನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿ. ಅಂತಹವರನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದು, ಕಡಿಮೆ ಕೆಲಸ. ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಾಹೇಬರು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಅವರು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೋ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತಾರೋ, ಎಲ್ಲಿ ಊಟಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಒಂದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವಾಗ ನೋಡಿದರೂ ಸಾಹೇಬರು, ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದು, ಯಾವಾಗ ನೋಡಿದರೂ ದೆಹಲಿಯಾತ್ರೆ ಮಾಡುವುದು, ಯಾವಾಗ ನೋಡಿದರೂ ಸೆಮಿನಾರ್, ಯಾವಾಗ ನೋಡಿದರೂ ನೃತ್ಯ, ವಿಲಾಸ, ವೈಭವ. ಯಾರ ಅಪ್ಪನ ಮನೆಯ ದುಡ್ಡು ? ಯಾರ ಆಸ್ತಿಯ ಪಾಲಿದು ? ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇತನ ? ಏತಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ? ಆ ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ನಾಳೆ ತುಳಿಯುತ್ತೇವೆ, ಆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕೂಲಿ. ಮುಖ ನೋಡಿ ಮಣೆ ಹಾಕುವ ವಿಧಾನವಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿ ಮಗ ಆದ ತಕ್ಷಣ ಅವನಿಗೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ, ಚಪ್ರಾಸಿಯ ಮಗ ಅದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ 15 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ. ಇದು ಹೇಗೆ ? ಅಂಥ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ರದ್ದುಪಡಿಸಬೇಕು. ಮುಖ ನೋಡಿ ಮಣೆ ಹಾಕುವ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ರದ್ದಾಗುತ್ತದೆ. ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ರಕ್ತಪಾತಕ್ಕೆ ಎಡೆ ಕೊಡಬೇಡಿ. ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಆಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ತಜ್ಞರು ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಸಲಹೆ, ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ಮನಬಂದಂತೆ ಓಡಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸೋಣ, ರಾಷ್ಟ್ರ ದೊಡ್ಡದು, ಸಮಾಜ ದೊಡ್ಡದು, ಜನತೆಯು ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನರು, ಜನತೆಗಾಗಿ ನಾವಿದ್ದೇವೆ, ಜನತೆಗೆ ನಾವು ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು, ಇದನ್ನು ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ದೇವರ ಕೆಲಸ. ಯಾವ ದೇವರು ಸ್ವಾಮಿ ? ಪೂಜಾರಿಯು ದೇವರ ಮೈತೊಳೆದರೂ ತೊಳೆದ, ಕುಂಕುಮ ಇಟ್ಟರೂ ಇಟ್ಟ, ಮಂಗಳಾರತಿ ಮಾಡಿದರೂ ಮಾಡಿದ, ಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೂ ಹೋದ. ದೇವರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ನೀರೂ ಇಲ್ಲ, ಬಿಲ್‌ಪತ್ರೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ದೇವರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಡ ಬೋರೇಗೌಡನ ಚರ್ಮವನ್ನು ಸುಲಿದು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಬಂದರು. ನಾನು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಆ ಭಾಷಣವನ್ನು ಓದಬೇಕು. ಮಾತನಾಡಿ ಕಾಲ ಮೀರಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಕಾಲ ಪೂರ್ತಿ ಮೀರಿದೆ. ಹೇಗೆ 100 ತಪ್ಪುಗಳ ನಂತರ ಶಿಶುಪಾಲನ ವಧೆಯಾಯಿತೋ, ಹಾಗೆ ನಿಮ್ಮದು 99 ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಒಂದು ಇದೆ. ನೀವು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅಥವಾ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದು ದುಃಖದ ವಿಷಯ. 1969ರಂದು ಗಾಂಧಿ ಶತಾಬ್ದಿ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪೇಟಿಯವರು ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಲಿ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಲಿ, ಹರಿಜನರ ಸೇವೆ ಮಾಡಲಿ, ಬಡವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿ ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಗೊಳಿಸಲಿ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಹಾರೈಕೆ. ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ವೇತನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಪತ್ರ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೋಲು, ಕೆಲವರಿಗೆ ಗರಟೆ ಆಗಬಾರದು. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇನಾಕ್ಯುಲೇಶನ್ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಏನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ. ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಸಂಬಳ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಳ, ಕೆಲಸ ಮಾಡದವರಿಗೆ ಉಪವಾಸ ಇದನ್ನು ದೇವರ ಕೆಲಸ ಎನ್ನುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ. ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕೆಲಸ, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಂಬಳ. ರಾಜ್ಯಾಂಗ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, 5-10 ವರ್ಷ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ನೇಮಕಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ, ಕೆಲಸ ಮಾಡದವನಿಗೆ ಸೊನ್ನೆ ಸಂಬಳ. ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನಿನವರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರುಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಅಠಾರಾ ಕಚೇರಿಯವರೆಗೂ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ನಿವೃತ್ತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರಬಹುದು, ಮಾನ್ಯ ತುಕೋಳ್‌ರವರು ಇರಬಹುದು, ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಲಂಕಷವಾದ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವರ ಮುಂದೆ ಹಾಜರಾಗಿ ನಾನು ಯಾವ ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ

ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಇವತ್ತು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯ. ಈ ಒಂದು ಯಂತ್ರ ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾದಂತಹ, ದಕ್ಷವಾದಂತಹ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯನನ್ನು ಗೌರವಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಆಡಳಿತದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ವರದಿಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಮೂರನೆ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳದೆ, ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ 8 ಕೋಟಿ ಖರ್ಚು ಬರುವುದಾದರೆ, ಹಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪ್ರಕಾರ, ಯುಗಾದಿಯ ಕೊಡುಗೆಯಂತೆ, 5-5 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು, ಇದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಅತೃಪ್ತಿಯ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಉರಿಸಲು ಹೋಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 8—10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಾದರೂ, ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಡಿ. ಸೇವೆ ಮಾಡುವವರು ಅವರೇ ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಣದ ಕೊರತೆಯ ನೆಪವನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿ, ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಫಲವಾದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ, ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಗೌರವದಿಂದ, ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ತುಕೋಳ್ ಆಯೋಗದವರಿಗೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ, ಅವರು ಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ಕಷ್ಟ, ನೀಡಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳಿಗಾಗಿ, ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

SRI H. SIDDAVEERAPPA (Harihara).—Before the next hon. Member speaks, I would like to know from the mover of the motion whether the Government will reply to the debate? In my opinion it may be very advisable for the Government to reply because they have heard the discussions so far.

SRI RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Finance, Excise and Youth Welfare).—At the end of the discussion, I am going to reply.

† ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ (ಆನೇಕಲ್).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ತುಕೋಳ್ ಅವರ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಬಹಳ ವಿವರವಾಗಿ ವ್ಯಾಸಂಗಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತುಕೋಳ್ ವರದಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಏನೇನು ಕಾರಣಗಳು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ತುಕೋಳ್ ವರದಿಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಹಲವಾರು ಸ್ನೇಹಿತರು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲದಿಂದ ಈಗ ಬರತಕ್ಕ ಸಂಬಳ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಪಾಸುಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ನೌಕರರಿಗೆ 20–30 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ 11 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ, 15 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ, 18 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ರಮೇಣ ಕೆಲವು ಕಾಲದ ನಂತರ 20 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದು 25 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಯಿತು. ಆಮೇಲೆ 30 ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಂತರ 40 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಯಿತು. ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಏರುತ್ತಾ ಏರುತ್ತಾ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಮನುಷ್ಯನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಕಾಸ್ಟ್ ಆಫ್ ಲಿವಿಂಗ್ ಇಂಡೆಕ್ಸನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರು. ಈ ದಿವಸ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಪಾಸುಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ನೌಕರನಿಗೆ 120 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳದಿಂದ ಪಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಪದವೀಧರರಾಗಿರತಕ್ಕ ನೌಕರರಿಗೆ ಹಿಂದೆ 30 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ಅವರಿಗೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ 200 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಜೀವನದ ವೆಚ್ಚದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿದ್ದವರು ಇವೊತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳದವರೆಗೂ ಏರುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಾವು ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರನ್ನು, ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ

(ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ)

ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು, ತಮ್ಮ ಸಂಸಾರದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ಅವರು ಅವರ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಸುಖವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಕದಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಳಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಬಂದು ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಿಂದೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಈಗ್ಯೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರನ್ನು ರಿಟ್ರೆಂಚ್‌ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ, ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಪಂಚದ ಅನೇಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗಿದ್ದಾಗ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರನ್ನು ರಿಟ್ರೆಂಚ್‌ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹಾಗಿರಲಿ. ಈಗ ತುಕೋಲ್ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಸಂಬಳಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ ಮಿತವ್ಯಯವನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತಹ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಯವರು ತುಕೋಲ್ ವರದಿಯು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಕರವಾಗಿದೆ, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲೂ ಈ ತರಹ ತೃಪ್ತಿ ಇದೆಯೆಂದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆಯುರ್ವೇದ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲ ಎಷ್ಟೋ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಪಶುವೈದ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳಿಗೂ, ಮನುಷ್ಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ಎಂದರೆ ಪಶುವೈದ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು, ಪಂಡಿತರುಗಳು ನಮಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂಬಳದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೌಕರವರ್ಗದವರು ಪಡತಕ್ಕಂಥ ಕಷ್ಟವನ್ನೂ, ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸದ ತೂಕವನ್ನೂ ಅಳತೆಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಪಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಕಲಾವಿದರು, ಕಲಾಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಚಿತ್ರಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ತಮಗೆ ತುಕೋಲ್ ಆಯೋಗದವರು ನಮಗೆ ಸೂಚಿಸಿರತಕ್ಕ ಸಂಬಳ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಶಾಸಕರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆ, ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತಾರು ಇಲಾಖೆಯವರು ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಮ್ಮ ನೌಕರರು ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ, ನಾವು ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ. ಶಾಸಕರಾಗಲೀ, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲೀ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲೀ, ನೌಕರರಾಗಲೀ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಜನ, ಕೂಲಿಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅನ್ನ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಅವರು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 2—3 ದಿನಗಳು ಆಹಾರ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಜನಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಕಸ್ಮಾತಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಂಥ ಒಂದೆರಡು ತುತ್ತನ್ನ ತಿಂದು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಂಸಾರವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕವರನ್ನು ನಾವು ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನೌಕರರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಏತಕ್ಕೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಮನೋಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ನೌಕರರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡುವ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಸಹ ಕೈ ಬಿಡುವ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ನಾವು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರನ್ನೂ ರೈತರನ್ನೂ, ಕೂಲಿಗಾರರನ್ನೂ ಉಳಿದವರು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ನಾವು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆ

ಯಿಂದ ಸಮತೋಲನ ಮಾಡಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸುಖವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಏರುತ್ತಿವೆ ಈ ಬೆಲೆಗಳ ಏರಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಬೆಲೆಗಳ ಏರಿಕೆಯನ್ನ ತಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ, ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಇಳಿಯದಂತೆ ರೈತರು ಬೆಳೆದಂತಹ ಬೆಳೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೆಲೆಗಳು ಬಿದ್ದು ಹೋಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಇದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, 3 ಮತ್ತು 4ನೇ ವರ್ಗದ ನೌಕರರು ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವರು ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮೂರು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರ ಜೀವನವನ್ನು ಸಮತೋಲನಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ನೌಕರರಿಗೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರೂ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕು, ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಂಸಾರವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವವರು ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡವೇ, ಅವರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಬೇಡವೇ, ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮದುವೆ ಮುಂಜಿ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡವೇ ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ಬಂತಕ್ಕವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಬರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

2–30 P. M.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೂ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಳದ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ, ಕೆಲಸದ ಸಮಯ ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ. ಕೆಲಸದ ತೂಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗಿಂತಲೂ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರೇ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಂಬಳವನ್ನು ಇವರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸದಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ಬಾಬುಗಳಿಂದ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅ ಹಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಭಾಗವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡುವಷ್ಟೇ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ನೌಕರರು ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಷ್ಟೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಅಧಿಕಾರ ನಮಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತುಕೋಳ್ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಸಿರುವ ದೊಡ್ಡ ವರದಿಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಜಾಗ್ರತೆ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ನೌಕರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Before I call upon next hon. Member to speak I want to know from the Hon. Minister what time he will require for reply ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—I might take about 35 to 40 minutes.

Mr. SPEAKER.—Then in that case we will close the discussion at 5-20 P.M. There are a number of amendments given notice of by members on the opposition side which will have to be disposed of. The debate will close at 5-20 P.M. and then the Minister will reply. The hon. Member Sri C. K. Rajaiah Setty may begin his speech.

†ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ (ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನ ಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದನಂತರ ಜೀವನ ವೆಚ್ಚವು ದಿನೇ ದಿನೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಜೀವನ ವೆಚ್ಚವು 100 ಆಯಿತು, 150 ಆಯಿತು, 200 ಆಯಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಈ ಬಡನೌಕರರು ಜೀವನವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕೊಂಚಮಟ್ಟಿಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮತ್ತೆ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಹರಡಿಕೊಂಡು ಬಡನೌಕರರು ಕಷ್ಟದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದ್ದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಈ ತುಕೋಳ್ ಆಯೋಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ರಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಆಯೋಗದ ನೇಮಕದ ಬಗ್ಗೆ ಹೊರಗಿನ ಜನತೆ ಮತ್ತು ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಬಯಸಿದ್ದು ಒಂದು ಆದರೆ, ಆಯೋಗದವರು ತಮ್ಮ ವರಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಳದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರ ವೇತನದ ಬಗ್ಗೆ ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಆಯೋಗದವರು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರ ಹಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನುಂಗಲಾರದ ತುತ್ತು ಆದರೆ, ಜನರಿಗೆ ಹೊರಲಾರದ ಹೊರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಥವಾ ಜನರ ದೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಹಣದ ಕೊರತೆ ಬೀಳುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಾದರೆ, ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ 12 ರಿಂದ 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಯಾವ ಬಾಬಿನಿಂದ ಸರಿದೂಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಹಿಂದೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಮ್ಯಾಸ್ಕರೆನ್ಹಾಸ್ ಆಯೋಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಅದರ ವರದಿ ಸಹ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸಹ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮತ್ತೆ ಈ ಒಂದು ಹೊಸ ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ 4-6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ, ಈ ಸಭೆಯ ವಿಮರ್ಶೆಗಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವುದಾದರು ಒಂದು ದೃಢ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಒಂದು ಪಂಗಡವಾದರೆ, ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯವಿರುವ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಡಜನರು ಇಂದಿನ ದಿವಸ ಪಡುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ. ಇವರುಗಳು ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ದರ್ಜೆಯ, ಒಂದು ಪಂಗಡದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಒಂದು ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಜೀವನ ವೆಚ್ಚ ಮಿತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂತಹ ಆಯೋಗಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸದೆ ಪ್ಲಾನ್‌ಗಳು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಸಡಿಲವಾದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಜೀವನ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಬಂದು ಕೆಳದರ್ಜೆಯ ಜನರು ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಇಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ಲಾನ್‌ಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖೋಟಾ ನೋಟುಗಳು ಚಲಾವಣೆಗೆ ಬಂದು ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕದಂತಾಗಿದೆ. ಜೀವನ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇದೂ ಒಂದು ಕಾರಣ. ಸರಿಯಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಪ್ಲಾನ್‌ಗಳನ್ನು ಸಹಸ್ರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು

ಸಹಸ್ರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೆಲವೇ ಜನರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳ ಧಾರಣೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಜಿಯಲಾಜಿಕಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಒಬ್ಬರು ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಹಣವನ್ನು ಜಮಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಆ ಹಣದಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ 41 ರಷ್ಟು ಖೋಟಾ ನೋಟು ಇತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ದೇಶದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನಿಜಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಆರ್ಥಿಕ ಭದ್ರತೆ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಸಂಶಯಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಲಾಯರ್‌ಗೆ ಅವರ ಕಕ್ಷಿಗಾರ 200 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು 2 ರೂಪಾಯಿಗಳ ನೋಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ 37 ಕೋಟಾ ನೋಟುಗಳು ಇದ್ದವೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಹಣದ ಹೋರಾಟ ಈ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಕಮ್ಮಿ ಆದಾಯ ಬರುವವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ಈವೊತ್ತು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಗತ್ಯವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂತಹ ಹತ್ತು ಅಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ದಿನ ನಿತ್ಯ ಬಳಕೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಸರಕಾರ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಒಂದು ಉಗ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದರಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್‌ಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ 1956ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದೀಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾಯಿತು. ಇದಾಗಿ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ರಾಜ್ಯದ ನೌಕರರುಗಳ ಒಂದು ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಪಟ್ಟಿ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗದೇ ಇರುವುದು ಬಹು ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿ. ಇದನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲೇ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸರಕಾರ ತುಕೋಳ್ ಆಯೋಗವನ್ನು ಹೇಗೂ ರಚಿಸಿದ್ದರು. ಇವರಿಗೇನೇ ಒಬ್ಬರು ಲಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅವರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಇವರೇ ಇದರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮುಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಂದು ನೌಕರರುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತಾರತಮ್ಯಗಳಾಗಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಅತೃಪ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ, ಒಬ್ಬರು 50-60ನೇ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿದ್ದರೂ, ಅವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತಂದು ಬಡ್ತಿಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಂದು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ರಿಟ್‌ಗಳು ಬರಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ, ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೇಗನೇ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್‌ಗಳೇ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇದರಿಂದಾಗಿ ನೌಕರರುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಅತೃಪ್ತಿ, ಅಸಮಾಧಾನಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬಡತಿಗಳೇ ದೊರೆಯದೇ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸರಕಾರ ಇನ್ನೂ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಫೈನಲ್ ಆಗಿ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದೇ ಆಗಿದೆ, ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೆ ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರಿಗೇನ ಇದರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರೆ ಅವರೇ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ವರದಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಇದೇ ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಕೊನೆಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

> "The problems have been approached as dispassionately as possible, bearing in mind the economic conditions of the State and the needs of an efficient, clean and honest administration. It is hoped that the recommendations of the Commission will be helpful in the solution of many of the vexed questions that have arisen as a result of individual and public aspirations to evolve a socialistic pattern of society."

ಇದು ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಪ್ಯಾಟರನ್ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಇವರೇ ಮಾಡಿರುವ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಎನ್ನುವುದರ ಗಂಧವಾದರೂ ಇದೆಯೇ ? ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ)

ನೋಡಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ This Report is worthy to be scrapped, ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಬ್ಬ ನೌಕರನಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ 50 ಎಂದು ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಬಡತಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಇವರು ಪರಮಾವಧಿ ಸಂಬಳ 80 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇವರೇ 1300ರಿಂದ 1500ರವರೆಗೆ ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಗ್ರೇಡು ಮಾಡಿ 2 ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತುಕೋಳ್ ಆಯೋಗ ಕಮ್ಮಿ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಆಗ ಇದನ್ನು ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಒಂದಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದು ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೇ ಗೊತ್ತು. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು.

The Commission also trusts that both the Government and the Heads of Departments will take suitable steps to implement early such of the recommendations as Government might accept keeping in mind the urgent need to improve the administration and to bring about economy in expenditure. ಇದು ಬಹಳ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಹತ್ತಾರು ಇಲಾಖೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ ಇಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಜನ ಇರುತ್ತಾರೆ ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್, ಒಂದು ಕೋ ಆಪರೇಷನ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಮತ್ತು ಒಂದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಎಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇಂತಹ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳಿರುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಒಂದೇ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಇಬ್ಬರೂ ಅಥವಾ ಮೂವರು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೋಆಪರೇಷನಲ್ ಪರಿಣಿತರಾದವರು ಒಬ್ಬರು, ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತರಾದವರು ಒಬ್ಬರು ಎಂದು ನೇಮಿಸಿ ಒಂದೇ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಕೋಆಪರೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇರುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ನೇಮಿಸಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತುಕೋಳ್ ಆಯೋಗದವರು ಅನೇಕ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿ ಸಾರಿಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೂ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಸರಕಾರದವರೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರುಗಳ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹಣ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ಹಣವನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಜನತೆಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ತುಕೋಳ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ನೋಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಇಲ್ಲಿ 14-16 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಅಂಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಸರಕಾರ ಖಚಿತವಾಗಿ ಇಂತಿಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ ನಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂದು ಸರಕಾರ ಅಂತಹ ಯಾವ ಖಚಿತವಾದ ಅಂಕೆ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ತುಕೋಳ್ ಆಯೋಗದಂತೆ ಇದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹೊರೆ ಹೊರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರ ಒಂದು ನಿಯಮಿತವಾದ ಒಂದು ನಿಷ್ಠೆಯಾದ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಾನ್‌ಗೆಜೆಟೆಡ್ ನೌಕರರುಗಳು ಪುನಃ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡದಂತೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕೆಳದರ್ಜೆ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂತಹ ಒಂದು ರಿಪೋ

ರ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆಯ ಹಾಗೂ ನಾಲ್ಕನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳ ಮಾಡಿ ಮೇಲಿನ ದರ್ಜೆಯವರಿಗೆ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡಿ ಅಂತಹ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಇದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಇಲ್ಲ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಈ ತುಕೋಳ್ ಕಮೀಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಬಿಸಾಕಿದರೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬರೆದದ್ದೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸುಭಾಷ್‌ಚಂದ್ರಬೋಸರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

> "If you want to enjoy the solace of freedom and the joy of liberty, you should pay the price for it. The price is sacrifice and suffering."

ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜೀವನದ ರಂಗದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಜೀವನದ ಮಟ್ಟವೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮಗಿಂತ ಮೇಲೊಬ್ಬರನ್ನು ನೋಡುವುದು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ನೋಡುವುದು ಅದೇ ರೀತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರದೇಶದವರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಎಷ್ಟಿವೆ ಎಂದು ನೋಡುವುದು ಈ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಕಡೆ ಕೈ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೊಂದ ನೌಕರರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದೇ ಆದಾಯವನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ, ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಸಹಜ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಮನಿ ಲೆಂಡರ್ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಲ್ಡರ್ ಆಗಿರುತ್ತಾನೆ ಇನ್ನು ಏನೇನೋ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಈಗ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ, ಕೊನೆಯ ಮೂರು ಹಂತದ ನೌಕರರು ಏನು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾಗಿದೆ, ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

[MR. CHAIRMAN (SRI B. P. KADAM) in the Chair]

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸರ್ಕಾರ ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ತುಕೋಳ್ ಆಯೋಗದ ವರದಿ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪನೆ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಮಾನ್ಯಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ವೇತನ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಬಗ್ಗೆ ಆಯೋಗ ರಚನೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದವರು ಎನ್.ಜಿ.ಒ. ಗಳೇ ವಿನಃ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಇದನ್ನು ಬರೀ ಎನ್.ಜಿ.ಒ. ಗಳು ಮಾತ್ರ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಆಯೋಗದ ರಚನೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ದೇಶದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಗೆಜಟೆಡ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಂಬಳದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ಆಯೋಗ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವು ಸೂಚ್ಯಗಳನ್ನು ಎನ್.ಜಿ.ಒ. ಆಫೀಸರ್ಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾತ್ರ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ನೌಕರರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದರೆ ಕ್ಲಾಸ್ 1 ರಿಂದ ಹಿಡಿದು 4ನೇ ವರ್ಗದವರಿಗೂ ಕೂಡ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹೈ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಸೆಕ್ರಟೇರಿಯಟ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲರ ಇಂಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ, ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಉಂಟಾಯಿತು. ಈ ವರದಿಯಂತೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 10 – 14 ಕೋಟಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ)

ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸಲ್ಲದು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಎನ್.ಜಿ.ಓ.ಗಳಿಗೆ ಜಿ. ಓ. ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆ ವಿಷಯಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಈ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎನ್.ಜಿ.ಓ. ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಖರ್ಚು ಬೀಳುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಸುಮಾರು ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇತು. ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ವಿಷಯ ಪುನಃ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪನ್ನವಾದರೆ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸೂಚನೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸರಿಯಾಗಿ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆಯೋ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅನುಮಾನವನ್ನು, ಶಂಕೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಲಹೆಗಳು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಈ ಆಯೋಗ ಮೀರಿ ಹೋಗಿರುವುದು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಆಯೋಗ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಗೆ ವಿರೋಧವಾದಂಥ ವರದಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆ.

3-00 P.M.

ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಗೆ ಕೆಲವು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ತಪ್ಪನ್ನು ಬಗೆಯುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಯೋಚನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆ ಎಂದರೆ, ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಅಥವಾ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಎಂದು ನಾವು ಏನು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆವು ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಕಣ್ಣು ಮತ್ತು ಕಿವಿ ಆಗಿದ್ದರು, ಅವರಿಗೆ ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಾನಮಾನ ಇವೆಲ್ಲ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರ ಗ್ರೇಡನ್ನು ಏರಿಸಬೇಕು. ಅದರ ಅರ್ಥ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕಣ್ಣು ಕಿವಿ ಆಗಿ ಹೇಗೆ ಇದ್ದ ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಪುನಃ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಯಾವತ್ತೂ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕು, ಅಧಿಕಾರ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗಿ ಇರಬಾರದು ಎನ್ನುವ ವಾದವನ್ನು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಉಳ್ಳಂಥ ಜನ ಆ ರೀತಿ ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಾವು ಪುನಃ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಅಥವಾ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ಗಳಿಗೆ ಆ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಆ ಗ್ರೇಡಿಗೆ ಒಯ್ಯುವುದಾದರೆ ಪುನಃ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಅಧಿಕಾರ ದರ್ಪವೇನಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಚಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವ ಯೋಚನೆ ಅಥವಾ ನೆನಪು ನಮಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವಂಥ ಆಯೋಗದ ಸಲಹೆ ಸರ್ವಥಾ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಸಲಹೆಯಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು,ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನೆನಪಿಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಂದು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ಕೆಲವಾರು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಏರಿಸತಕ್ಕ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಆಯೋಗದ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂಥ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ರೇಂಜ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಕೇಡರ್‌ಗೆ ಏರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಲಂಚ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ವಾತಾವರಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಗೆಜೆಟೆಡ್ ರ‍್ಯಾಂಕಿಗೆ ಒಯ್ಯಬಹುದು, ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದು. ರೇಂಜ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಇರುವ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಲೂಟಿ ಹೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ರೇಂಜ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಕ್ಷಾಂತರ

ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ನಾಲ್ಕೈದು ಭಾರಿ ಭಾರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು, ಸೌಧಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಭಾರಿ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರನ್ನು ಗೆಜೆಟೆಡ್ ರ್‍ಯಾಂಕಿಗೆ ಏರಿಸಬೇಕೇ, ಇವರ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೇ ? ಒಬ್ಬ ರೇಂಜ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಫೀಸು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ರೇಂಜ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಟರ್ ಆಫ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ಸ್ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ· ಈ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರೇಂಜ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಕೊಟ್ಟು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ದುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕೊಳ್ಳೆ ಹೊಡೆದು, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು, ಕಳ್ಳತನದಲ್ಲಿ ನಾಟಾ ಸಾಗಿಸುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವವರು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ 10-15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ದುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ವರ್ಗ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪೇ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಏನು ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವ ಸಲಹೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಬಾರದು. ಲಂಚ ತಿನ್ನತಕ್ಕ ವಾತಾವರಣ ಸರಿಯಾಗಿ ಇದ್ದಾಗ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಳದ ಏರಿಕೆಯ ವಿಷಯ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅವರು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅವರು ಏನೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರೂ ಎಲ್ಲರಂತೆ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವಾಗ ಲಂಚ ತಿನ್ನತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಕೇಡರ್‌ಗೆ ಏರಿಸಿ ಅವರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸದನದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ಶಂಕೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಕರಪ್ಟ್ ಇಲಾಖೆ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರುಗಳಿಸಿದೆ. ಅಡಿಯಿಂದ ಮುಡಿಯವರೆಗೂ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಾನಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ನಾನಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಲಂಚ ತಿನ್ನತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭವಿದ್ದು ಜನತೆಯನ್ನು ಲೂಟಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅನೇಕ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಬಹಳ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಸಂಬಳ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ಮೇಲೆ ಮತ್ತ ಇರುವವರನ್ನೆಲ್ಲ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಹುದ್ದೆಗೆ ಏರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಕೇಸು ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡು ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟಿರುವಾಗ ಆರಾಮವಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಅದರ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಒಂದು ವರ್ಗ, ಕೆಟ್ಟ ವರ್ಗ ಆಗುತ್ತಿದೆ ; ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ. ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಟಾಟಾ, ಬಿರ್ಲಾಗಳು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಗ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ದರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ 60 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು 100 ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೂ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ರೇಟ್ ಇವೆ. ಅದೇ ಮೂರು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆಯವರು ಎರಡನೇ ದರ್ಜೆಯವರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಬಹುದು, ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ, ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ, ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ, ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ಕೇಳತಕ್ಕ ಬಡ ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಆರಾಮವಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲ ಪಡೆಯುವವರು 60ರಿಂದ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ಆದುದರಿಂದ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದವರು ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ನೌಕರರು ಅದರ ಲಾಭ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವವರು ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ಇದು ಆಯೋಗದ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ತಪ್ಪು ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ. ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ 12 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆದರೂ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವೂ ಆಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಯೋಗದ ವರದಿ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕತ್ತರಿ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಾನ್ ಗೆಜೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ)

ಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನೇ ತೊಂದರೆ ಆದರೂ ಕೂಡ ಆಯೋಗದ ಸಲಹೆ ಬಹಳ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ, ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಬೇಸಿಕ್ ಪೇ ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರಿಗೆ 110 ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ಎಂದರೆ 160, 170, 200 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ನೌಕರದಾರರು ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ 1958–59ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸರ್ವೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಮನೆಗೆ 15–50 ರೂಪಾಯಿ ಬಾಡಿಗೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪೇ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಆಧಾರವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರಿಗೆ 15–50 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಎಂಥ ಮನೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ಇದು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವೇ, ಇದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ಎನ್ನುವ ಸಂಗತಿ ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಯೋಗದವರು ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ನೌಕರರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಸಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ, ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಯಾಗುವುದಾದರೆ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ನೌಕರರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹುಡುಕತಕ್ಕ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಪೇ ಕಮೀಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರದಿ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವ ಸಲಹೆ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣಾ ವರದಿ ಯಾದೀತು. ಅದರ ನಮೂನೆಯೇ ಬೇರೆ. ಹಣ ಹುಡುಕುವ ಗೋಜಿನಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣಾ ವರದಿಯಂತಿರುವ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ನಾವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ ನಾವು ಮೋಸ ಬೀಳಬಹುದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ 110 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇಸಿಕ್ ಪೇ ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ಲುಗಳಿಗೆ 85–90 ರೂಪಾಯಿ ಬೇಸಿಕ್ ಪೇ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರು ಏನು ತಾನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ? ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚು, ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ಲುಗಳು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕು, ಹಿಡಿಯಲು ಒಂದು ಗೂಟ ಕೂಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ ಮತ್ತು ಕೆಂಪೇಗೌಡ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆ ಜಾಸ್ತಿ, ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ವಾಹನಗಳು ತಮಗೆ ತಗಲಿ ಯಾವಾಗ ತಮಗೇನು ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದೋ ಎಂಬ ಭೀತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದೀತು ? ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗಾದರೆ ಏರ್ ಕಂಡೀಷನ್ ರೂಂ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು, ಕಾರು, ಬಂಗಲೆ ಮುಂತಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಇರುತ್ತವೆ, ನೆರಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರು. ಆದರೆ ಕಷ್ಟ ಪಡುವ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ಲುಗಳಿಗೆ 60 ರಿಂದ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಕೂಡ ಸಂಬಳ ಇಲ್ಲ. ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಬಡ್ತಿ ಸಹ ದೊರೆಯುವುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಲ್ಲಿರುವ ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಏನು ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ವರದಿ ಮಾಡಿರುವರೋ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಉಳಿದವರಿಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾದಾಗ ಕೊಡಬಹುದು. ಬಹಳ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದುಂಟು. 20 ವರ್ಷಗಳ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೇ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಿರಲಿ, ಈಗ ಎನ್. ಜಿ. ಓ. ಗಳಿಗೆ ಕಮಿಷನ್ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿರುವ ವೇತನವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಜಿ ಓ ಗಳ ವಿಚಾರ ಅನುಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುವವರೆಗೆ ಬಿಡಬಹುದು ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬೋಳ ರಘುರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ (ಕಾರ್ಕಳ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ತುಕೋಳ್‌ರವರು ಕೊಟ್ಟ ವರದಿಯನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತುಕೋಳ್‌ರವರು ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ರಿಕಾರ್ಡು ನೋಡಿ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಒಂದು ವಿಷಯ, ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ, ಒಬ್ಬರು ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ, ಇದು ಬಹಳ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು. ಹೀಗಿರುವುದಾದರೆ ನಾವೇಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕು ? ಇಲ್ಲಿಗೇಕೆ ಬರಬೇಕು!

Mr. CHAIRMAN.—These queries have often been raised and replied. The Hon. Deputy Minister is there to represent the Government.

ಶ್ರೀ ಬೋಳ ರಘುರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಸುಮಾರು 17 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುವುದು, ಮುಂದೆ ಅದು 22 ಕೋಟಿಗೆ ಏರುವುದು ಎಂದು ಸರಕಾರದವರು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರದ ಯಂತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಮನಸಿದ್ದರೆ, ಈ ವರದಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ತನ್ನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ ಈ ಸಭೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸರಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಇಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಕಡೆ ಅವರೆಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು. ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಾದಾಗ ಮದ್ರಾಸು ಕರ್ಣಾಟಕ, ಹೈದರಾಬಾದು ಕರ್ಣಾಟಕ, ಮುಂಬಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕ, ಕೊಡಗು ಮತ್ತು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಭಾಗಗಳು ಸೇರಿ ಒಂದು ದೇಶವಾಯಿತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದರು, ಅವರ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿದ್ದರೆ ಆ ಸಮಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಿ ಬೇರೆಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಬಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸ್ಥಾನ, ಅವರ ಸಂಬಳ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರಮಾಡದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 1967 ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಚುನಾವಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸಲು ಆ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕಮಾಡಿರುವಹಾಗಿದೆ. ಈ ಕಮಿಷನ್ ಆದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಸುದೀರ್ಘವಾದ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡುವಾಗ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರ ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿಯುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಇಂದು ನೌಕರರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 60 ರಷ್ಟು ಕೇವಲ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ವಸ್ತುಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನೌಕರರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರುತ್ಸಾಹ ಮೂಡಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಕೂಡ ಮೂಡಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಮೋಷನ್‌ನಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಂಬಳದಲ್ಲಾಗಲಿ ಏಕರೂಪತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ದೂರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನೌಕರರು ಅತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಹಾಕುವುದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಇದು ಅವರ ಅಸಮಧಾನವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತಿಲ್ಲ, ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೂಡ ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋದರೂ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಲಂಚ ಕೊಡಬೇಕು, ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ, ಜನತಾ ಸರಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಬ್ಯೂರೋಕ್ರೆಸಿ, ಮತ್ತು ಲಂಚ ಪಡೆಯುವ ವೆಸ್ಟೆಡ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ತುಕೋಳ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನಾದರೂ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಕೂಡ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಹುಕುಂ ಕೊಡುವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹುಕುಂ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುವವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ತಪ್ಪು ಯಾರಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಕಾರದವರು ಅವರಮೇಲೆ ಉಗ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರಕಾರಿ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂದು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಹುಕುಂ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅವರು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹುಕುಂ ಜಾರಿ ಮಾಡುವವರೂ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಿಕಾರ್ಡು ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲೇ ಬಹಳ ಕಾಲ ಕಳೆದುಹೋಗುತ್ತದೆ, ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಬೇಸಿಕ್ ಪೇ 60 ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ವಿಚಾರವೇ ಆಗಿದೆ. ಈಗ ಜೀವನ ವೆಚ್ಚ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಫೈಲ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ರುಜು ಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ)

ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ, ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಿನಿಸ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕರೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. CHAIRMAN.—The Hon. Finance Minister Sri Ramakrishna Hegde was here all the while. I learn that he has been called by the Speaker for some important discussion for a short while and he is expected to be back within a couple of minutes. The Government is represented here by one Minister of State and a Deputy Minister.

Sri S. BANGARAPPA.—The Deputy Minister is not taking any notes of this discussion. Nobody is here to listned to the speeches made in this Hon. House.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).—ಏನು ಸ್ವಾಮಿ ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದರೂ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಈ ನಿಲುವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನೌಕರರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಒಬ್ಬರಾದರೂ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಸ್ವಾಮಿ ? ಎಂ. ಪಿ. ಸಿ. ಸಿ. ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಇದೇನೇ ಅವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡುವುದು ?

Sri B. B. SAYANAK (Belgaum).—Sri Boriah is not a Cabinet Minister.

Mr. CHAIRMAN.—These things have been replied. Government is represented by one Minister of State and he is listening seriously to everything that is being said. He is taking down notes.

ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೀತಿ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾ ಇರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಲು ನಾವು ಸಭಾ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

(Sri Vatal Nagaraj, Sri B. B. Sayanak, Sri K. P. Nadagowdu and Sri Bangarappa, withdrew)

ಶ್ರೀ ಬೋಳ ರಘುರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರನೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸೇವಾ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮೇಲಿನ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕು, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ, ಸೇವಾ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಕೈ ಕೆಳಗೆ ಇರುವಂತಹ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಂಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇರುವಂತಹ ಇಲಾಖೆಯ ನೌಕರರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವುಂಟೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಅವರ ಮುಂದೆ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ವಜಾಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಅಂಥಾ ಹುದ್ದೆಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಯಂತ್ರ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ, ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅದು ಒಂದು ಆತಂಕಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟು ಮತ್ತು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ, ಹಾಗೂ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮೀಷನರ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮೀಷನರ ಹುದ್ದೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಹುದ್ದೆಯಾಗಿದೆ. ಅದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಆತಂಕವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಂತಹದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು.

† Sri B. P. GANGADHAR (Tumkur).—Sir, this is an important report that is discussed here. We have spent lakhs of rupees over the preparation of this Report. The way Government has been treating this with scant courtesy which is touching upon lakhs of employees in the State— not even one single Cabinet Minister is here. Does it mean that the Government is not interested in this matter? May I request you, Sir, that you will exercise your powers and see that at least some Ministers are asked to be here to hear what we have been saying in the House so that it may be of some use to them in tackling this matter?

Mr. CHAIRMAN.—Sri B. P. Gangadhar was not here when the same point was raised. I said that the Hon. Finance Minister was called by the Hon. Speaker for some discussion and he is expected to be back in a couple of minutes. He was sitting here all along.

Sri B. P. GANGADHAR.—What has happened to the Chief Minister Sir? At least one of the Ministers could be here. They are in such a big crowd—nearly 30 in number and yet not a single Minister is present in the House. Does it show that they are not interested in their own employees?

Sri M. S. KRISHNAN (Malleswaram).—Sir, the argument on the other side is that even if we are not present, there are the records and they could read. I say that it is not only the record, it is necessary for the Ministers to be here and know what exactly the Members say. The Minister for Finance was very much concerned about the resources position. A short while ago when Sri Gopala Gowda was speaking, he said the same thing. Under the circumstances, if he is not present in the House when observations are made by hon. Members, I think it is better to adjourn the House till the Minister comes.

ಶ್ರೀ ಬೋಳ ರಘುರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಮಾನ್ಯಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ಸಭೆಯ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಎರಡುವರೆ ಕೋಟಿ ಜನತೆ ಕಾದು ಬಯಸಿ ಇವತ್ತು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವರದಿಗಾಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷದಿಂದ ಜನತೆ ಕಾದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಂಥ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ, ಇದು ನಮ್ಮ ಇಡೀ ಸರ್ಕಾರದ ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾರಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಲಕ್ಷಾಂತರ ನೌಕರರ ಭವಿಷ್ಯತ್ತನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲಕ್ಷದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಇವತ್ತು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಇರುವಂತಹ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ ಭ್ರಷ್ಟತೆಯಿಂದ ಮನದಟ್ಟಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ 17 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 22 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಬಂಡವಾಳದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

(ಶ್ರೀ ಬೋಳ ರಘುರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ)

3–30 P.M.

ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅನೇಕ ಎಕಾನಮಿ ಮೆಜರ್ಸ್‌ಗಳಿವೆ. ಅವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಬಹಳ ಹಣವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದರು ಈ ದಿವಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ದುಂದು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಫ್ಲೇಷನ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಸಾಮಾನುಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಿದೆ. ಜಾಸ್ತಿ ಸಂಬಳ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಕಾರಣ ಎಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಟ್ಯಾಕ್ಸೇಷನ್ ಪಾಲಸಿ ಮತ್ತು ನೋಟುಗಳನ್ನು ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವುದೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕಾರಣ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಕೂಡ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಆದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದು ಇಲ್ಲಿ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಪ್ರಥಮತಃ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಹೂಡಿದವರು ಎನ್. ಜಿ. ಓ. ಗಳು. ಅನೇಕ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾದವರೂ ಆ ಎನ್. ಜಿ. ಓ. ಗಳೇ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಂಬಳದ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಕೆಳದರ್ಜೆಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಳಮಟ್ಟದವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಇವರ ಅನುಕೂಲ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಜನರ ಮೇಲೆ–ರೈತರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆ ಬೀಳದ ಹಾಗೆ ಕಡಮೆ ಸಂಬಳದ ನೌಕರರಿಗೆ ಆ ತುಕ್ಕೋಳ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಶಿಫಾರ್ಸುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದೂ, ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಂದೂ ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri B. P. GANGADHAR.—Mr. Speaker, at the outset I would like to submit that by the appointment of such tribunals or commissions, it is proved beyond all reasonable doubt that the Government has miserably failed in building up a State with economic reconstruction. If we recall to our memory the days when princes were ruling our State, we can know how people were living. If you go to mofussil places or contact officials, they all say that they were happy during those days. Even the ryots say so. The merchants say so. Now there is grouse of the merchants so far as this Government is concerned; there is grouse of the officials so far as this Government is concerned; there is grouse of the students so far as this Government is concerned. There is grouse everywhere but I may submit that there is no grouse in one section of the society and that one section is the Congress section. There was economic imbalance in the State and so the Government thought it fit to appoint a Pay Commission. The Government also realised that it was incapable of bridging the gulf between the rich and the poor. The Government conceded that it was incompetent to peg down the prices. The Government indirectly submitted before the country that it was incapable of raising the State's resources and properly utilise the finances of the State for the benefit of the common people. We have to see the background for the appointment of this Pay Commission. It is crystal clear that it is due to the agitation by the N. G. Os. that prompted or pursuaded the Government to appoint this Commission. No doubt the Commission was appointed and lakhs of rupees were spent and a report was submitted and it has been placed before the Assembly,

In this State we are proclaiming that our financial policies are governed by socialistic principles. Even though we have been proclaiming from house tops that the goal is socialistic goal, we see there is no socialistie goal at all. Even the Commission's report is tending towards capitalistic outlook. It is accepted by every section of the House and also the people at large that socialist economy will not tolorate discrimination between the lowest paid and the highest paid. It can be 1 : 10 times or 1 : 15 times at the most. But, what we see here is the persons who have been paid lowest are not benefited to a greater extent and persons who have been getting Rs. 1000 or more, will benefit to the extent of Rs.500 or 600. I want to pose a question and ask whether this is what you call socialistic approach. If this is the socialistic approach, woe be to that socialism. At the outset I want to request the Government to reject such of the proposals made by the Commission wherein they have recommended increase to persons getting Rs. 1000 or more. If the basic salary is 1 0 the maximum should not exceed Rs. 1000, and any recommendation for enhancement of salary over 1000 must be summarily rejected. If on the other hand the basic salary is Rs. 150 for a lowest paid employee, the maximum under no circumstance should exceed 1500. The parity must be 1 : 10 or 1 : 15 at the most. Anything above that must be rejected by the Government and there will not be any appreciation by this House so far as enhancement of salary is concerned to the highly paid employees.

Even in respect of recommendations made by the Commission, many sections of the employees have not been satisfied. For instance the teachers. This is very important because they are teaching education and of course it is needless for me to state that education moulds the future generation of the State. Here, discrimination is made between graduate teachers and others. A teacher who will be teaching English will be discriminated against a teacher who is teaching Telugu, Kannada or any other subject. So, this sort of discrimination between language teachers which has not been done so far in the State as it is now existing, should not be there and it should be rejected and uniform scales must be maintained. Similarly, the steno-typists, surveyors and technical persons have also got a severe grouse and so far as this report is concerned, they have been comparing themselves with their own friends outside in various other Departments doing similar work. They say they have not been satisfied. So, Sir, the plight of these persons, namely, typists, surveyors and teachers has to be seriously considered before implementing the Commissions report.

Similarly, there are thousands and thousands of persons in this State who have been unemployed. There are also thousands and thousands of persons who have been working as local candidates and their number is quite huge. They have been appointed at the time when the Government felt their services are necessary to discharge certain Government work. Now there is no solution suggested in respect of these persons. What is to happen to these thousands of persons

(SRI B. P. GANGADHAR)

who have been in service for the last 7 to 8 years ? At the time when they joined service, they were bachelors but many of them are now married and have got a number of children. The Commission is silent so far as this aspect of the matter is concerned. This is the occasion when I want to make a request to the Government that they should see that these persons are continued permanently in the places where they have been working.

Then the question of finance will come up. The Hon'ble Minister for Finance was asking Sri Gopala Gowda that the Government requires larg sums of money to give effect to the recommendations of the Commission and where could they find so much money for that ? My submission is, it is the duty of the Government and the party which has taken the responsibility of ruling the State to find out what exactly are the resources they should tap. But still, I have a few suggestions to make. Regarding Sales Tax Department, we have been seeing officials working throughout the night and day while officials in other Departments wanting to go home as soon as 5-30 was over. I do not know what those officials in Sales Tax Department will be doing. Perhaps the Minister is well aware what they are doing at dead of night. That is why malpractice is going on and lakhs of rupees have been lost to the State. If you tone up the Sales Tax Department, we will be able to collect the arrears that is now due and I think it will solve the problem to a great extent. Similarly if we whip up other departments where there are huge balances are left over and block the leakages, I think we will be able to get sufficient amount for the implementation of the Commission's report. Similarly, we can just close down the co-operative societies. It is consuming nearly Rs. 100 crores and that is the Department where dishonest people are manufactured and where State's funds have been devoured without any consideration at all. I submit, Sir, that perhaps there may not be even 5 per cent of the societies which have been working well in the State. What has happened is, the Auditor who is employed to scrutinise the accounts of the societies is no other than the departmental man. He will be an Assistant Registrar of Co-operative Societies and he will be the person who will be auditor tomorrow. Why not entrust it to State Accounts Department ? Then all the frauds can be found out and crores of rupees which have been lost can be retained to the State.

(MR. SPEAKER in the Chair)

I have another suggestion to make for the abolition of SDOs and Deputy BDOs. If such intermediary jobs are abolished, it will save a lot of money to the State.

One more point. The Government is well aware regarding pensioners. Formerly pensioners were paid an average of 36 months'

salary and after agitation, the Government thought it fit to see that average of 12 months' salary is taken into consideration while fixing the pension. The Government also got the MCSR rules amended to that effect. So far as old Mysore State officials are concerned it is all-right. But officials coming from erstwhile Hyderabad, Madras and Bombay have been guided by their own rules and similar provision has not been made in respect of them. Therefore, Sir, while persons who were governed by MCSR have been conferred with these benefits, persons coming from various other States have been denied these benefits being not conferred on them. So, Sir, a uniform rule should be made so that all the pensioners will be paid uniformly and similar benefits are conferred on every one of the Governmet servants who retired, whether he belonged to old Mysore or Hyderabad or Madras area.

Now coming to officials who have been getting above Rs.1200 up to Rs. 1,800, if the policy of the Government is to fix the basic salary of lowest paid Government servant at Rs. 150 it should not exceed Rs. 1500 in the case of highest paid Government servants. If they are going to agree under the circumstances of our financial strain that Rs. 100 would be sufficient for the lowest Government servant, then the topmost man should not be paid more than Rs. 1,000. Any recommendation made to pay more than 1 : 10 is not in the interest of the State. If they were to pay Rs. 1,800 and Rs 2,000, then the State Exchequer will get empty. Thank you.

Report of the Naronha Commission

re : Disturbances in Madhugiri Taluk

Presentation.

SRI VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—I beg leave to lay on the Table of the House a copy of the Report of the Naronha Commission appointed by the Government in Notification dated 22nd January 1968 to enquire into and report on the alleged disturbances in certain villages of Madhugiri Taluk in December 1967 *

MR. SPEAKER.—The report is laid on the Table.

SRI B. P. GANGADHAR.—I want to make a simple request.

MR. SPEAKER.—The hon. Member's difficulty is that if he wants to go through it in detail, it may not be possible to do so if it is placed on the Table of the House. Is it possible for the Government to print the Report and circulate it among the Members?

SRI VEERENDRA PATIL.—The Report is a voluminous one. I think it runs into more than thousand pages. So it will take lot of time to get it printed. Also the cost involved in it is very heavy. So it is very difficult to get it printed. If the hon. Members feel the necessity for one or two more copies, I am prepared to place them on the Table of the House. I shall try my best to place as many copies as possible.

---

* Copy placed in the Mysore Legislature Library *vide* No.......

Sri B. P. GANGADHAR.—Sir, you are aware that very huge expenditure is incurred so far as this matter is concerned. For payment of counsels, etc., lakhs of rupees are spent. When we have spent so much money over the matter and when all of us are interested on this particular matter, why should it not be printed? As I have already submitted to you, it is running to thousand pages or so. If it is placed on the Table of the House, it may be realised how long it will take for all the Members to go through it. As long as the House is in session, we have to participate in it. We can devote at the most half-an-hour or one hour for going through the Ruport. At this rate, it would take months to go through the entire Report. If we take the strength of the other House into consideration, nearly 300 Members would have to go through the Report. When lakhs of Rupees have been spent on the Commission, another couple of hundreds of rupees for getting the Report printed should not be considered a big burden or very costly. I want the Government to see that copies are printed and supplied to every one of us. If for any reasons it is found not possible to comply with my request, at least one copy may be given to me as I am particularly interested in it.

Sri M. S. KRISHNAN.—I must add a word to what Sri Gangadhar has said. If the intention is to simply place the Report on the Table and leave it at that, it is all right. If the intention is to have a discussion about it, naturally we must have a copy each. We learn a number of interesting things have been discussed in the Report and a number of interesting observations have been made. So we would like to know what the findings are and how they are based. The arguments are necessary if we have to speak. Without a copy of the report with us, how can we speak on it? Cost of printing should not be the consideration for the Government not to get it printed. When you can get printed Tukol Commission Report running into volumes and more than thousand pages, this Report of the Noronha Commission can also be printed and circulated.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ (ಕಾಪು).—ವಿಧಾನ ಸಭೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಬಹಳ ಬಿಜಿ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ರೂಮಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಓದ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—In order to accommodate the Members, I request the Hon. Chief Minister to make available as many copies of the Report as possible so that I shall keep about half a dozen copies in the Legislature Library to enable the members to go through them.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ಕಾಪಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—Since it will take a number of days to get it printed, I have requested the Government to place half-a-dozen copies at my disposal. I shall keep them in the Library.

Sri C. K. RAJAIAH SHETTY.—When we have spent more than two to three lakhs of rupees on the Commission, the printing charges will be a pittance. The hon. Chief Minister can get it printed.

Mr. SPEAKER.—It is for the Government to take action.

Sri M. S. KRISHNAN.—It is not enough if it is kept in the Legislature Library because we will have hardly any time here to go through it. We will have business in the House from 1 P. M. to 6 P. M. From what the Chief Minister said, it appears that he wants to shut out criticism on it.

Mr. SPEAKER.—The hon. Member is anticipating things which are not there.

Sri M. S. KRISHNAN.—The straightforward way would have been to print it and hand over copies to us.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I would like the Government to recall the background under which the Commission was appointed and the amount of publicity that issue raised. Now if cost is the only consideration for not getting the Report printed, I would say, it won't be right not to supply copies to the Members if they desire them. The consensus of opinion on this side is that Members do require copies so that they may read them and understand what the findings are. It is another question whether any discussion would be allowed or not. That is a different matter and we need not consider it now. But if these copies are kept on the Table, we cannot carry them home. We have to sit here and read only when the Library is open; that may be rather difficult I believe that the Judge has prepared his report in parts ; he has given his report in so many chapters. So it may be published in chapters or it may be given in different booklets instead of publishing it in one booklet. Government may publish it in different volumes. Cost should not be the determining factor for not getting the copies printed and supplied to the Members.

Sri VEERENDRA PATIL.—The Report is in ten volumes or separate chapters. The findings are found in part IX. So, if the hon. Members agree, I shall see that this Part IX which contains the findings of the Enquiry Commission will be got printed and distributed. And those who are interested in knowing the details, can refer to the detailed report. I will get this one Part printed and circulated to the Members.

Mr. SPEAKER.—That should satisfy the Members.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ.—ಬರೀ ಕೊನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ? ಬರೇ ಫೈಂಡಿಂಗ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? In that case, we will not be able to see the entire thing. What does the last part contain? It contains the operative part, "I convict you for so many years and send you to the gallows.' The finding will be that "I feel that you are liable for punishment or that I exonerate or acquit you" I think the Chief Minister can make up his mind and get all the parts printed because all of us-not only on this side but also on his side, are interested in this matter. Many of my friends on that side also told me that the Report may be printed and copies supplied to the Members.

4-00 P.M.

Motion to consider the Report of the Mysore Pay Commission, 1966-68

(*Debate contd.*)

†ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ತುಕೋಳ್ ಅವರ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ನನಗಾದರೂ ಅನಿಸುತ್ತದೆ, ಈ ವರದಿಯಿಂದ ಯಾವ ವರ್ಗದ ನೌಕರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವೋ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮೊದಲನೆಯ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲಗಳು, ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ 70 ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅನುಕೂಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಜೀವದ ವೆಚ್ಚ ದಿನೇ ದಿನೇ ಏರುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ತುಕೋಳ್ ಅವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಎಡರುತೊಡರುಗಳು ಇವೆ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಮತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ವೆಟರ್‌ನರಿ ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಇವೆ. ವೆಟರ್‌ನರಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ದನಗಳಿಗೆ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಮೆಡಿಕಲ್ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ವರ್ಗ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ವೆಟರ್‌ನರಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೂ, ಮನುಷ್ಯ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ, ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೂ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೂ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ತಾರತಮ್ಯಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಈ ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರ ವೇತನ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಈಗ ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ನೌಕರರ ಸಂಘ ದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ, ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ತಾವು ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಶೀಘ್ರಲಿಪಿಗಾರರಿಗೂ, ಟೈಪಿಸ್ಟುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಗುಮಾಸ್ತರುಗಳಿಗೂ ಸುಧಾರಿತ ವೇತನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಸಹಕಾರವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶಿಕ್ಷಕರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ. ಈ ವರದಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಕೊಠಾರಿ ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಇದೆ. ಆ ಶಿಫಾರಸ್ಸನ್ನು ತಾವು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಾದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ಕಟುವಾದ ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡತಕ್ಕವರು ಯಾರು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಅನೇಕ ಜನ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು, ನೌಕರರು ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಇರುವುದಾದರೆ ಆದರಿಂದ ಸುಮಾರು ಏಳು ಸಾವಿರ ಜನ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅವರು ಯಾವ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅವರನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ತಾರತಮ್ಯಗಳು ಇವೆ. ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ನೌಕರರಿಗೂ ಮತ್ತು ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರದ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ನೌಕರರಿಗೂ ವೇತನ ಬಹಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ತೋರಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇವೊತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೂ, ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೂ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಅಂತರ ವೇತನದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೂ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಬೇಧಭಾವ ಇರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು 5 ವರ್ಷಗಳ ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ನೌಕರರ ಮಧ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಅಂತರವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಇಬ್ಬರ ವೇತನ ಮತ್ತು ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಇವೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೌಕರರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವಂತಾದ್ದು ಇದೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸುವಂತಹ ಒಂದು ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ತುಟ್ಟಿ ಭತ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡದೆ ತಡೆಹಿಡಿದಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಅದನ್ನು ಹಣವನ್ನು ನಗದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಂಡ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 10 ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಈ ಹೆಚ್ಚಿನ ತುಟ್ಟಿ ಭತ್ಯ ಉಳಿದಿದೆ. ನಗದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನೌಕರರ ಸಂಘದವರು ಸಹ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಹಣವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ನಗದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಗುಟುಕು ನೀರು ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬಾಂಡ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದ ರಿಂದ ಯಾವುದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ನಗದು ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಆಯೋಗ ರಚನೆಯಾದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೂಗು ಇದೆ. ಏನೆಂದರೆ ಬಡ್ತಿ ಮತ್ತು ವೇತನದಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ನೌಕರರಿಗೂ ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ನೌಕರರಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆಯೆಂಬ ಕೂಗು ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಮುಂಬೈ ಕರ್ನಾಟಕ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದೊಂದಿಗೆ ವಿಲೀನವಾದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ನೌಕರರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರು ವಾಗ ತಮ್ಮ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಆದರೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ನೌಕರರ ಸಂಬಳ ಮಾತ್ರ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ನೌಕರರಿಗೆ ಆಗಿರುವ ಅನಾನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ನೌಕರರ ಸೇವೆ ತಮಗೆ ಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಆಗಿರುವ ಅನಾನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ನೌಕರರ ಸಂಘದವರು ಅನೇಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದುವರೆಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಅವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು, ಸತ್ಯವಾಗಿ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದಂಥ ತಾರತಮ್ಯಗಳು ಇವೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಮೂರನೆಯ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದಂಥ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರ ಮುಖಕ್ಕೆ ಮಸಿ ಬಳಿಯುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮೂರನೆಯ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರಿಗೆ ಆಗಿರುವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri N. B. SIRDESAI (Khanapur).—Mr. Speaker, Sir, I rise to support the Pay Commission s Report with certain observations. At the outset I must thank Mr. Justice Tukol and the staff of the Commission for writing a voluminous Report regarding the pay structure and service conditions of the Government servants. While saying so, it may not be mistaken that I fully agree with his Report. We must thank the Commission for their valuable suggestions and point out the omissions and make certain additions to the Report. It is a well-known

(SRI N. B. SIRDESAI)

fact that the Government servants are living on the bare pittance since the beginning and they have to depend on the next month's salary because they cannot make both ends meet and as the prices of essential commodities are rising up, it is very hard for the them to pull on. The appointment of the present Commission is the outcome of the Pay Committee and the hard struggle on the part of the Government servants. Before the reorganistation of States, the then Mysore State had constituted a Pay Committee for reviewing the pay structure and service conditions under the chairmanship of Sri V. M. Mascernhas and that Commission had submitted certain recommendations with wage benefits, and after the Reorganisation of States, this State had constituted, in December 1956, an official Pay Committee and that Committee had also made certain recommendations regarding the pay structure and service conditions. Thereafter, the Government of India had also constituted an Enquiry Committee to review the position of pay structure and the service conditions, and after that, in 1960 I presume, this Government had also constituted a Committee to review the pay structure and that Committee had submitted its report in 1961. Taking into consideration the representations made by the Government servants and the rising prices of the essential commodities, this Commission had been appointed. Fortunately, this Commission had been given terms of reference, because for want of terms of reference other Commissions had committed blunders. Under the terms of reference, this Commission was required to review not only the existing pay structure and the service conditions, but also to study the Government Orders relating to the Special pay, deputation allowance, project allowance and other allowances. The Commission had to suggest the pay structure taking into consideration the qualifications and the arduous nature of duties. Now that the suggestions are made, we have to see whether those suggestions are feasible and what difficulties are being encountered by the State and what is the financial position of the State. Let us first see what suggestions have been made by the Commission. They have suggested 27 pay structures instead of 108 and it has made valuable suggestions, such as abolition of certain Departments, transfer of staff to another department, transfer of administrative control to another department, they have classified the department of Secretariat as heavy, and minimum pay scale for the lowest grade employee has been suggested as Rs. 60 per month. The Pay Commission has suggested the continuance of the Dearness Allowance. It has also suggested that Government should provide housing accommodation, free medical aid to the Government employees, payment of marriage advance, and fifty per cent of the existing temporary staff to be confirmed.

Now Sir, let us see the financial position of our State. From Rs. 498·06 crores in 1956–57 the rural income has increased to Rs. 748.63 crores in 1962–63. Thus within a period of about six years the income has increased by 50 per cent. But unfortuntely the per capita income

of the State is below the national level and it is far below when compared with the per capita income in States like Maharashtra, Gujarat and Andhra Pradesh. Though Mysore State is mainly dependent on agriculture the area under irrigation is hardly 10 per cent. Though there has been considerable increase in population, the economic development of the State is very slow, agricultural income has become tardy and semi-stagnant. The industrial expansion also is insecure and thereby unemployment problem is increasing. To overcome all these difficulties the Commission has suggested certain methods to augment the resources and it is impossible to do justice to the Government servants, unless the Government increases its resources. But one thing Government should bear in mind that there must be some inducement to keep up efficiency in the work and for that, suitable increase in the pay and allowances of the Government servants should be made. I suggest that Government should give vehicle allowance to all Government servants and promotions at a regular interval of six years should be given to the employees. Then Sir, the provident fund is purely meant for the welfare of the Government servants and it must be utilised for that purpose alone. At present the provident fund contribution is being utilised for some Government activities. I suggest that it should be utilised for the welfare of the Government servants and out of this provident fund contribution, housing accommodation should be provided to the Government servants The income limits of Rs. 2,400 and 5,000 for grant of educational aid to children of Government servants should be relaxed suitably.

In regard to Labour Department, I would like to say that the pay scales of the Labour Inspectors which is proposed to be equalised with that of the pay scales of I Division clerks is a great injustice done to the Labour Inspectors who are entrusted with the work of four or five divisions. I suggest that the posts of Labour Inspectors should be made gazetted and their scales should be increased to Rs. 200–450 as is given in other States. Twenty per cent of the existing posts should be upgraded to Senior Inspectors grade posts with a pay scale of Rs. 250–500 and conveyance allowance to the extent of a motor cycle allowance should be paid to them. The ratio of promotion should be 3 : 1 and more promotions should be given by upgrading the posts.

In the Public Works Department, the Junior Engineers and other staff are being allowed to suffer for the last ten or fifteen years without any promotions. They should be promoted to the Gazetted Officers posts and provision should also be made to give promotions at regular interval of six years.

The Veterinary Doctors have to put in 5½ years for completion of their course and their workload is the same as that of the workload of Assistant Medical Surgeon, and therefore, I suggest that their pay scales should be equalised with that of the Assistant Medical Surgeons. Also the Basic Health Workers pay should be increased.

(SRI N. B. SIRDESAI)

Then with regard to the low-paid Government servants such as Village Patels, Shanbhogues and Village Panchayat Secretaries, my submission is that the Village Patels, Shanbhogues and Village Panchayat Secretaries should be given the pay scales of Second Division Clerks, as they are full time workers. Then Sir, the pay scales of at least class IV servants should be given to all other inferior Government servants.

Of course while making these suggestions, I would also like that the Government should inflict severe punishments upon those officers who are found to be corrupt and they should not be let loose to follow corrupt practices. Of course everyone is reluctant to suggest higher salaries to the police officials because they are committing atrocities and all that. But Sir, I think every human being do commit mistakes. To give incentive to these police officials and also to do away with corruption, I would like to suggest that their pay scales also should be increased sufficiently.

In regard to Tahsildars of Revenue Department, the pay scales proposed by the Commission is only Rs. 275-525 without taking into consideration their workload. I suggest that their pay scales should be equalised with that of the pay scales of Assistant Registrar of Co-operative Societies. The Chief Officers of the Revenue Department should be upgraded to the Deputy Tahsildar's grade.

With these words, I thank the Chair and conclude.

4-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ (ರಾಯಚೂರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವೇತನ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳು ಆಯೋಗದ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡಂಥಾದ್ದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಮಾತ್ರ ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ಕಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಕಮೀಷನ್ ಮೂಲವೇತನ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಂಥ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಸಹ ಬಿಟ್ಟು 60 ರೂಪಾಯಿ ಮೂಲವೇತನ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಇಂಟರ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್‌ನ 70 ರೂಪಾಯಿ ಮೂಲವೇತನ ಇರಬೇಕೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವೇ ದಿವಸದ ಹಿಂದೆ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಯೋಗ ನೇಮಕವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಆಯೋಗ ಸಹ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ 70 ರೂಪಾಯಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ. ಈ ಎರಡೂ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ನೋಡಿದರೆ ಕೆಲವು ಊಟದ ವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈವೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ 60 ರೂಪಾಯಿ ಮೂಲವೇತನ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಈ ಆಯೋಗ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಶಿಪಾರಸ್ಸಿನ ಮೇಲಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಹಿಂದಿನ ಆಯೋಗದ ಮೇಲಿನ ಶಿಪಾರಸ್ಸಿನ ಮೇಲಾಗಲಿ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಇವರ ಮೂಲ ವೇತನ 70 ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಈ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಕೆಲವು ತತ್ವಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ರಿಪೋರ್ಟನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿದಾ

ಪದವೀಧರ ನೌಕರರ ವೇತನವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವಾಗ, ಆ ವಿದ್ಯೆಗೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವಂಥ ಹಣ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುವಾಗ ಇದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇಂಜನಿಯರ್ಸ್ ಇವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವರು ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದತಕ್ಕಂಥ ಅವದಿ ಮತ್ತು ಅವರು ಖರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಅವೆರಡೂ ಒಂದೇ ಆದರೂ ಕೂಡ ಈ ಆಯೋಗದವರು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗೆ 400-900 ಮತ್ತು ಇಂಜನಿಯರ್ಸ್ 275 ರಿಂದ 525. ಈ ಅಸಮಾನತೆ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್‌ಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 400-900 ರವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇಂಜಿನೀಯರ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್‌ಗೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ಒಬ್ಬ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಎಷ್ಟೇ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಜಿನೀಯರ್ಸ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ವೇತನ ಕಡಿಮೆ. ಈ ರೀತಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೂರನೆಯವಾಗಿ ಯಾವನಿಗೆ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಇಲ್ಲವೋ ಅಂಥವನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವೇತನ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಆಯೋಗ ಒಪ್ಪಿದೆ. ಆದರೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುವಾಗ ಆ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಬಿ.ಡಿ.ಓ.ಗಳ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ 275-525 ರೂಪಾಯಿ ಗ್ರೇಡ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಆಗಲಿ ಬೇರೆ ಹೈಯರ್ ಗ್ರೇಡ್ ಆಗಲಿ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಈವೊತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಲಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದೇ ಬಿ.ಡಿ.ಓ.ಗಳು ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ 10 ವರ್ಷದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗ್ರೇಡ್‌ಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಆಗಿ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರಕ್ಟರ್, ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಬಡ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆಇದ್ದರೂ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಬಳ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಈ ಆಯೋಗದವರು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಅವರೇ ಒಂದು ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಅನುಭವ ಇರದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆಯೋಗದವರು ಸಂಬಳ 900-1,300 ಇದ್ದುದನ್ನು 1,100-1,600 ರವರೆಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಎಜುಕೇಷನ್ ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರಕ್ಟರ್ 900-1,300 ಇದ್ದುದನ್ನು 1,000-1,500 ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದರ ಔಚಿತ್ಯ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದೊಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಆಯೋಗ ಏನು ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು ಅದರ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೆಟ್ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಚಾಪ್ಟರ್ ಸೀರಿಯಲ್ ನಂಬರ್ 4, ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಟು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್, ಲಾ ಅಂಡ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಅಫೇರ್ಸ್ ಎಂದು ಇದೆ. ಅವರ ಸ್ಕೇಲ್ ಈಗ 1,100-1,800 ಮತ್ತು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪೇ 150 ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿರುವಂಥದ್ದು 1,300-1,800 ಮತ್ತು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪೇ 150 ರೂಪಾಯಿ. ಬಜೆಟ್ ಆಫೀಸರ್ ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರ ಅವರಿಗೆ 800-1,200, ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪೇ 100 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದುದನ್ನು 1,100 ರಿಂದ 1,800 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿ, ಈ ಸ್ಕೇಲು ಈಗ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಔಚಿತ್ಯವೋ ನನಗಂತೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಸಾಲಿಸಿಟರ್‌ಟು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಇವರಿಗೆ 600-1,000, ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪೇ 100 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದುದನ್ನು 900-1,300 ಮತ್ತು ಸ್ಪೆಷರ್ ಪೇ 100 ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ 600-1,000 ಮತ್ತು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪೇ 100 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದುದನ್ನು 900-1,300, ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಸಾಲಿಸಿಟರ್ ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿರುವವರಿಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ)

ಸರ್ಕಾರದ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಗ್ರೇಡ್ ಇದ್ದು ಅವರಲ್ಲಿ 900–1,300 ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪೇ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು 1,100 ರಿಂದ 1,600 ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪೇ 100 ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೂಲ ವೇತನದಲ್ಲಿ 200 ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ಮತ್ತು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪೇ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇದರಂತೆಯೇ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ಸ್‌ಮನ್ ಮತ್ತು ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ 350–800 ಮತ್ತು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪೇ 75 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದುದನ್ನು 450–99 ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಲು ಸಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಿಗೆ 75 ರೂಪಾಯಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪೇ ಸೇರಿಸಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ಸ್‌ಮನ್ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪೇ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ, ಇವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಒಂದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಇದರ ಔಚಿತ್ಯವಾದರೂ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯಲಾರದ ವಿಷಯ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ 928ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹುದ್ದೆಗಳಿವೆ, ಎರಡನೇ ವರ್ಗದ ಆಡಿಗೆಯವರು, ಫಿಟ್ಟರ್, ಕಾರ್ಪೆಂಟರ್, ಧೋಬಿ ಇವರಿಗೆಲ್ಲ 65–90 ಇದ್ದ ಸ್ಕೇಲನ್ನು 60–90 ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೂಲವೇತನದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆಲ್ಲ 5 ರೂಪಾಯಿ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಹುದ್ದೆಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮೂಲವೇತನವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಕೊಡುವುದರ ಬದಲು ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಮೂಲ ವೇತನದಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನೌಕರನೂ ತನ್ನ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇತನವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 12 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟುತ್ತಾನೆ, ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ 18 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟುತ್ತಾನೆ. ಆಯೋಗದ ಸಿಫಾರಸಿನಂತೆ ಯಾರೂ 18 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇತನವನ್ನು ಎಂದರೆ ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಮಂ ಮುಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಅವಧಿಯನ್ನು 24 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಾದ ಅವಧಿ ಏನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಪೆನ್‌ಷನರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡಿದರೆ 12 ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅದು ಮೈಸೂರು ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಬಂದಂಥ ಎಷ್ಟೋ ಪೆನ್‌ಷನ್‌ದಾರರಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ರೂಲ್ಸ್‌ಗೆ ಒಳಪಡದೆ ಇರುವ ಹೈದರಾಬಾದು ಭಾಗದ ನೌಕರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರರಿಗೆ ಇದರ ಲಾಭ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪೆನ್‌ಷನರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಸಿಫಾರಸನ್ನು ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಬಂದವರಿಗೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆಯೋಗದವರು ಮಾಡಿರುವ ಸಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ನೌಕರರಿಗೆ 10 ರೂಪಾಯಿ ಮೂಲ ವೇತನ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ವರ್ಗಗಳವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ 350 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಇದ್ದವರಿಗೆ 1,100 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಡಿ.ಇ.ಓ. ಇವರುಗಳ ಸಂಬಳ ಶ್ರೇಣಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ ಸಂಬಳ ಶ್ರೇಣಿ 600–1,000 ಇದ್ದುದನ್ನು 700–1,200 ಮಾಡಿ ಡಿ.ಇ.ಓ. ಅವರ ಸ್ಕೇಲು 350–800 ಇರುವುದನ್ನು 700–1,200 ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ 350 ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಅನುಕೂಲ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಜೈಲ್ಸ್ ಅವರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಆಯೋಗದವರು ಈಗ ಸಿಫಾರಸು ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮೇಲ್ದರ್ಜೆ ನೌಕರರಿಗೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆ, ಕೆಳದರ್ಜೆ ನೌಕರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮುಟ್ಟಲಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟ ಕೆಲವು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರು, 2,28,700 ಎರಡು ಮತ್ತು ಒಂದನೇ ದರ್ಜೆಯವರು 11,300 ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೇ ವರ್ಗದ ನೌಕರರಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ 743 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚ ಬರುತ್ತದೆ, ಕಡೆಯಲ್ಲಿ 913 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಎರಡು ಮತ್ತು ಮೊದಲನೇ ವರ್ಗದವರಿಗೆ 57 ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು 203 ಲಕ್ಷ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಖ್ಯೆ ಏನು, ಖರ್ಚಾಗುವ ಹಣವೇನು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ನೋಡಿದರೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಮೇಲ್ದರ್ಜೆ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅವರು

ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳಿಂದಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಸಬ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮೋಷನ್ ಮೂಲಕ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ 350 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಇರತಕ್ಕ ಜನರ ಸಂಬಳ ಏನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು, ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ 1972ರಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಆ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಬರತಕ್ಕವರಿಗೆಲ್ಲ ಮೂಲ ವೇತನದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 200 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸದ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಳದರ್ಜೆ ನೌಕರರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ವೇತನ ಶ್ರೇಣಿಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಮೊಬಲಗಿಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಬರುವವರಿಗೆ ಮೂಲ ವೇತನ ಎಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, 350 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಮೆ ವೇತನ ಬರುವವರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿ ಜೀವನಮಾಡುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವಾಗ ಮೂಲವೇತನವನ್ನು 70 ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ಮಾಡಿ, ಅಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಈ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ತುಕೋಳ್‌ರವರು ಬಹಳ ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಬಹಳ ಕಡೆ ವಿಚಾರಿಸಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಒಳ್ಳೆಯ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಷಾದದ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ಕೆಳ ತರಗತಿಯ ನೌಕರರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಬೀರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಕೆಳದರ್ಜೆ ನೌಕರರಿಗೂ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆ ನೌಕರರಿಗೂ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿರುವ ವೇತನಗಳಲ್ಲಿ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಸಮಾಜವಾದಿ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಮಾಜವಾದದ ತತ್ವದಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳದರ್ಜೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆ ನೌಕರರ ವೇತನಗಳಲ್ಲಿ 1 : 10 ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಕೆಳದರ್ಜೆಯವರಿಗಿರುವ ವೇತನದ ಹತ್ತರಷ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಯವರಿಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜವಾದದ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ, ಆ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಕೆಳದರ್ಜೆ ನೌಕರರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇದನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಕೆಳದರ್ಜೆ ನೌಕರರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ 4 ನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರಿಗೆ 60 ರೂಪಾಯಿ ಮೂಲ ವೇತನವಿರಬೇಕೆಂದು ವರದಿಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ 80–85 ಕ್ಕಾದರೂ ಏರಿಸಬೇಕು.

ಕಳೆದ ಸಲದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿರುವ ವೇತನದ ಸ್ಕೇಲುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 22 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ವರಮಾನ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟು ಹಣ ಶೇಕಡ 35 ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತಿತರ ನೌಕರರಿಗೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, 22 ಕೋಟಿಯ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ನೌಕರರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುವುದೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಶೇಕಡ 60 ರಷ್ಟು ಹಣ ಶೇಕಡ 35 ಮಂದಿ ಇರುವ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ನೌಕರರಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗುವುದು, ಉಳಿದ ಹಣ ಶೇಕಡ 65 ಮಂದಿ ಇರುವ ಕೆಳತರಗತಿಯ ನೌಕರರಿಗೆ ಹೋಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ವರ್ಗವನ್ನು ಕೈಬಿಡಬಹುದು, ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಉಳಿತಾಯ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ನೀವು ಸಮಾಜವಾದ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬೆಲೆ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಾಜವಾದಿ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಜನರು ಸುಗಮವಾಗಿ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹೊಟ್ಟೆ, ಬಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ವಸತಿಗಳಿಗಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ವೇತನವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡುವವರೆಗೂ ಕೂಡ ನೌಕರರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಬೆಲೆಗಳು ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಗಗನಕ್ಕೇರುತ್ತಿವೆ, ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಏರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಆಯೋಗಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ನೌಕರರ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದೊಡನೆ ವಿಚಾರವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸದಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ವೇತನ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೂ ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ವೇತನಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡುವಾಗ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ)

ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳ ನಡುವೆ ಅಂತರವಿರಬಾರದು, ಒಂದೇ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೊಂದು ವೇತನ, ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರಿಗೊಂದು ವೇತನ, ಆಂಧ್ರದಲ್ಲೊಂದು ಬಗೆ ವೇತನ, ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲೊಂದು ರೀತಿಯ ವೇತನ ಇರಬಾರದು. ಈ ರೀತಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರೆ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಧಾನ ಮೂಡಿ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ವೇತನ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಒಂದೇ ವೇತನ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡ ಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ತುಕೋಳ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ. ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಒಂದು ಮೈನರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಗಳಿಸುವ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯೂ ಒಂದು. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಗಳಿಸುವುದು. ಪ್ರಾಂತಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾದಮೇಲೆ ಬಜೆಟ್ ನೋಡಿದರೆ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ತೋಟ ಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಗಿಂತ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ, ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಮೇಜರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಕರೆದು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಮೈನರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಡ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತಪ್ಪು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಮೇಜರ್ ಇಲಾಖೆಯೆಂದು ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೆ ಇಂಡೋ—ನಾರ್ವೇಜಿಯನ್ ಮತ್ತು ಇಂಡೋ—ಜಪಾನ್ ಎರಡು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಮೊನ್ನೆ ಇಂಡೋ—ಯುಗೋಸ್ಲಾವೇಕಿಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಮೇಜರ್ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಆ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಬಳವನ್ನು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಬೈಯ್ಯುವುದುಂಟು, ಆ ಇಲಾಖೆ ಯವರು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸಂಬಳ ನೋಡಿದರೆ, ಅವರ ಮೂಲ ವೇತನ ನೋಡಿದರೆ ಅವರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ವೇತನ ಎರಡನೆ ದರ್ಜೆ ಗುಮಾಸ್ತರಿಗೆ ಕೊಡುವ ವೇತನಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ. ಅವರನ್ನು ಮೂರನೆಯ ವರ್ಗವೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ 85 ರೂಪಾಯಿ ಮೂಲವೇತನ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು 140 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಏರಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದೆ.

ಹೀಗಿರುವಾಗ ಒಬ್ಬ ಕೆಳ ತರಗತಿಯ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ನಿಂದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಬಯಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್ ನೌಕರನೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ. ಅವನು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಾಕಿಯವರಂತೆ ಅವನಿಗೂ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭ ಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚು ಆಗುವ ಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಅವರು ದಿನನಿತ್ಯ ಶೇವ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು, ತಿಂಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಸಲ ಹೇರ್ ಕಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕು, ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅವರ ಡ್ರೆಸ್‌ನ್ನು ಎರಡು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲವಾದರೂ ಇಸ್ತ್ರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವನಿಗೆ ಕೊಡುವ ಮೂಲವೇತನ ಅವರ ದಾಡಿ ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ, ತಲೆ ಕೂದಲು ಕತ್ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಜಾಮತಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಖವಾದ ಕಾಲ ಇತ್ತು, ಈಗ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಸ್ಕ್ರಾಪ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರ ಗತಿ ನಿರ್ಗತಿಕರಾದಂತಾಗಿದೆ. ಲಾರಿ, ಕಾರುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹಣ ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಜೀವನ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳವರಿಗೆ ಮೂಲವೇತನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಎರಡನೆ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರ ಸಂಬಳವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

5-00 P.M.

ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವಾಗ ಎಕಾನಮಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು, ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಧೈರ್ಯಮಾಡಿ ಎಕಾನಮಿ

ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ ಹುದ್ದೆ ಹೋಗಬೇಕು, ಸಮಾಜ ವಿಸ್ತರಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ ಹುದ್ದೆ ಕೇವಲ ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸಿನಂತೆ ಇದೆ, ಏನೂ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಇಷ್ಟೇ ಕೆಲಸ ಅವರು ಮಾಡುವುದು, ಬೇರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳು ಜಾಗ್ರತೆ ವಿಲೇವಾರಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೈ ಬಿಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ವಿಸ್ತರಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ರಿಸೋರ್ಸಸ್‌ನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. 22 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಭಯಪಡ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನನ್ನ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಇಲಾಖೆ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ ಮುಂತಾದ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಬಿಗಿಪಡಿಸಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋದ ಸಲ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ 16 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಬಿಗಿಪಡಿಸಿದರೆ 16 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಇನ್ನೂ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಇದ್ದಾಗ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಶರಾಬು ಆಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿ ಲಂಚ ಹೊಡೆದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕ ಹಣ ಬಹಳ ಕಮ್ಮಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಬಿಗಿಪಡಿಸಿದರೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್, ಆರ್.ಟಿ.ಓ. ಆಫೀಸು ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಲಂಚದ ಒಂದು ಹಾವಳಿಯಿಂದ ವರಮಾನ ಬಹಳ ಕಮ್ಮಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಬಿಗಿಪಡಿಸಿದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ವೇತನ ಆಯೋಗ ಆಗಿದೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಈ ಪ್ರಕಾರ ವೇತನ ಸಿಕ್ಕು ತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಶೆಯಿಂದ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಕೆಳತರಗತಿಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಆದರೂ ಈ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಬಳ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸು ತ್ತೇನೆ

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ವರ್ತೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಲ ನಾನಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಶ್ರಮ ಸಫಲವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕೂಗು ಇದೆ. ನಿಜ, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ದೇಶದ ಅನೇಕ ಪ್ರಜೆಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಏನೋ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಇದು ಒಂದು ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರ. ನಮಗೆ ಖಚಿತವಾದ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬ ವರ್ಗ ಯಾವುದಾದರೂ ಇದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಅಹುದು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಕಾಲ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ನೌಕರ ವರ್ಗ ಎನ್ನತಕ್ಕ ವರ್ಗ ಏನಿದೆ ಅವರು ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಕೂಗು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಕೇಳಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಸುಲಭ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಾನಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅವರು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗದ ಪ್ರಜಾ ಕೋಟಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ರೈತರ ಬಾಳು ಅನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇದೆ. ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಿರ್ವೀರ್ಯವಾದಂತಹ ಆ ಬಡ ಜನರು ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಜೀವನ ಈ 20 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶೋಚನೀಯವಾದ ದೃಶ್ಯ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಬ್ಬ ಬಡ ನೌಕರನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕರುಣೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ಇದೆ, ಇರಬೇಕಾದ್ದು ಸರಿಯೇ. ಆದರೆ ಬಡ ನೌಕರ ಯಾರು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅವನು ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ಲೇ ಅಥವಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೇ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವುದು ಉಂಟು. ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಳದರ್ಜೆ ನೌಕರರು ಎಂದರೆ ಜವಾನ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಇದ್ದಾರೆಯಲ್ಲಾ ಅವರು ಕೇವಲ ಕೆಳ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರು ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡು ತ್ತಾರೆ. ಕ್ಲಾಸ್ 4 ಮತ್ತು ಕ್ಲಾಸ್ 3 ಅಂತ ಹೇಳಿ ನಾವು ಏನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕರುಣೆ ಇಡಬೇಕಾದ್ದು ಸರಿ, ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಖಚಿತವಾಗಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡದೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಸರಿ. ತುಕೋಳ್

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್)

ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶ್ರಮ ಮಾಡಿ ಓದಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಖಚಿತವಾದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಮೂರು ದಿವಸ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದ ವಿಷಯವನ್ನು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಷ್ಟತರವಾದ ವಿಷಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟೇ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಸರ್ಕಾರವೇ ಆದರೂ ಕೂಡ ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್ ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ಸಾಕಾಗಲಾರದು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವರಮಾನ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ 200 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಮೊದಲನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 10–17 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 5 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 210 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಅವರು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದೂ, ಅವರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೇಶಾಭ್ಯುದಯ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕೂಗು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎದ್ದಿದೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಈ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಇದೇನೂ ಕೊನೆಯಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸಂಬಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಾದರೆ ಮುಂದೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಣವೇ ಉಳಿಯಲಾರದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಪದೇ ಪದೇ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ನಾವು ಈ ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಮುಂದೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ಪನ್ನ ಎಷ್ಟೋ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಆಶಾಭಾವನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದ್ದಾಗ್ಗೂ ನಮಗೇನು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಮುಂದೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೀಡಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಇನ್ನು ಈ ವರದಿಯು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ಎಂತ ಕೇಳಬಹುದು? ಆದರೆ ಈ ವರದಿಯೇನೋ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಆಡಳಿತ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಏರುಪೇರನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿದರೆ ಕಡಮೆ ಸಂಬಳ ಬರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅವರ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವೀಗ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯ ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಮುಗಿಯಿತು ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ನಮ್ಮದು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾದ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ದಿವಸ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ವರಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಬೇಕು? ಅಂದರೆ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳೇನಿವೆ ಅವು ಸೈಂಟಿಫಿಕ್ಕಾಗಿ ರಿಸರ್ಚ್ ಮಾಡಿದವುಗಳಲ್ಲ, ಎಕನಾಮಿಕ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್‌ಗಳಿಂದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಈ ಸಲಹೆಗಳು ಉತ್ತಮವಾದವುಗಳಲ್ಲ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲೇನೋ ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕನಿಕರದಿಂದ ಅವರ ಅಹವಾಲನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಡನೌಕರರು ಎಂದರೆ ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧಾರಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಬಡವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಉದಾತ್ತ ರೀತಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದ ವಿಚಾರವೇ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರಲ್ಲಿ ತಾಳ್ಮೆ, ಶಾಂತಿ, ಸ್ಥೈರ್ಯಗಳೂ ಮತ್ತು ರಿಸೋರ್ಸ್‌ಫುಲ್‌ಮೈಂಡ್ ಇರಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಕರುಣೆ ಇರಬೇಕು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನೋ ಕರುಣೆ ಇದೆ. ಅವರು ಆ ಕರುಣೆಯಿಂದ ಏನಾದರೂ ಇದರ ಕಮಿಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಮುಂದೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವು ದರ್ಜೆಗಳವರ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಅನ್ನುವುದಾದರೆ ನನಗೆ ತೋಚಿದಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳು ಬೇಡವಾದವುಗಳಿವೆ, ಕೆಲವು ಆಡಳಿತ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಜನರು ಇರುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಶಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ 3 4 ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಅದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಉಳಿತಾಯವಾಗಬಹುದು.

ಕೆಲವು ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರಿಗಳು ಕೇವಲ ತಿಂಗಳೊಂದಕ್ಕೆ 65—60 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತವೆ. ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ನಾವು ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗೂ ಕೂಡ ಮಾಹೇಯಾನ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಸಂಬಳ ಇರಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಈ ಕಡಮೆ ಸಂಬಳದ ನೌಕರರು ಬಹಳವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಜೀವನ ಬಹಳ ದುರ್ಭರವಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಈ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರಿಗೆ ನಿವೇಶನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ನಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಆಗತಕ್ಕ 2—3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಎಂದರೆ ಯಾರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಹಣವಿರುತ್ತದೆ ? ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಕ್ಲಾಸ್ ಮೂರು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆ ಬೇಡವೇ ? ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸೋಷಿಯಲ್ ಜಸ್ಟಿಫಿಕೇಷನ್ ದೊರೆಯುವಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶ ವನ್ನುಂಟುಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಬಡವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗೆಜೆಟೆಡ್ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿರತಕ್ಕ ಉದಾರಭಾವನೆ ಯನ್ನು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ನೌಕರಬಗ್ಗೆ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಹಣವನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತಾ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಏಕೆ ರದ್ದು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ದೀನದಲಿತರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಲು ಸಲಹೆಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಒಂದು ಆರ್‌ಪವರ್‌ಫುಲ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಅದನ್ನು ಮಿಸ್‌ಲೇನಿಯಸ್ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಅಷ್ಟು ಹಗುರವಾಗಿ ಕಾಣಬಾರದು.

ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಮೂದು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸ್ಕೇಲುಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಕಡಮೆ ಇನ್‌ಕ್ರಿ ಮೆಂಟುಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕ ಸ್ಕೇಲುಗಳಾಗಿವೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ-ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಇಂಕ್ರಿಮೆಂಟುಗಳು ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಕೇಲುಗಳೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಆದರೆ ಹತ್ತು ಜನರ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಬಡವನನ್ನು ಬಲಿಕೊಟ್ಟರೇನು ತಪ್ಪು ಎಂಬ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಮನಸ್ಸುಮಾಡಬಾರದು. ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಷ್ಟು ರೆಡ್‌ಟೇಪಿಜಂ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಾಗ್ಯೂ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ದೊರೆಯುವ ಸಂಬಳ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಟ್ರೆಂಡ್ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆಯೇ ವಿನಾ ಕೆಳಮಟ್ಟದವರ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆ ಗಳನ್ನು ಅಷ್ಟು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಶನಿಮಹಾರಾಯನಿಗೆ ಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನು ನೀನು ನಾಳೆ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ, ಆ ನಾಳೆ ಎಂಬ ದಿನಕ್ಕೆ ತಾರೀಖನ್ನು ಹಾಕದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಶನಿಮಹಾರಾಯನು ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲೇ ಇಲ್ಲವಂತೆ ಹಾಗೆ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟು ಕೆಳಮಟ್ಟ ದವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ; ಜೈ ಹಿಂದ್.

†Sri D. B. KALMANKAR (Aland).—Sir, since the time at my disposal is very short, I do not want to deal with all the aspects. I would only concentrate on some anomalies that are found in the Tukol Commission Report.

At the outset, I would submit that the terms of reference to the Tukol Commission should have been confined only to the non-gazetted cadres because it is they who were clamouring and putting forth their grievances; it was mainly their problems which should have been dealt with generously by the Commission. But to my wonder, I find that the Class IV officials have been neglected. Basic pay of only Rs. 60 is recommended to them whereas the Central Pay Commission has given Rs. 70. The grant of basic pay of Rs. 70 for Class IV officials may be taken into consideration by the Government. Regarding Class III officials, the scales of those who live in Bangalore and other cities are very meagre and they cannot make both ends meet with their present salaries. I would submit that as far as the Gazetted officers are

(SRI D. B. KALMANKAR)

concerned, there was no such need to make any recommendations. In order to show how there have been some anomalies, I would like to quote some figures. In the Industries and Commerce Department for Food Preservation Experts and Metallurgists the pay scale of 1961 was Rs. 300 to 700, but now the recommended scale is Rs. 700 to 1,200, which means that there is an increase at the initial stage by Rs. 400 and in the maximum Rs. 500. Similarly, for Deputy Secretaries, the 1961 scale is Rs. 600 to 1,000, whereas the recommended scale is Rs. 900 to 1,300, *i.e.*, at the initial stage there will be an increase of Rs. 300 and at the maximum also there in an increase of Rs. 300. The Deputy Drugs Controller scale is Rs 600 to 1,000, but now the recommended scale is Rs. 800 to 1,200, which means an increase at both the initial and maximum level of Rs. 200. Similarly, with regard to the Principal of the College of Pharmacy ; the scale is Rs. 600 to 1,000, but now the recommended scale is Rs. 1,800 to 1,200. In High Court, for Registrar, it is Rs. 1,100 to 1,800 but according to the recommendation it is Rs. 1800 to 2000 and Special Pay of Rs. 150. Here at the initial stage there is an increase of Rs. 700 and at the maximum there is an increase of Rs 200. Similar is the case with regard to Deputy Registrars of High Court. It is very strange that the Inspector-General of Prisons, who is having a scale of Rs. 800 to 1,100 is now recommended a scale of Rs. 1,300 to 1800, *i.e.*, at the initial stage there is an increase of Rs. 500 and at the maximum there is an increase of Rs. 700. Like that, there are anomalies in the recommendations made in respect of gazetted officers.

The Chemist in the Health Department who is in the scale of Rs. 350 to 800 as per 1961 scales has been brought down to Rs. 250 to 500. In this case, there is a decrease at the minimum level and also at the maximum level. Similarly, in the Animal Husbandry Department and other Departments, the Development officers in the scale of Rs. 350 to 800 have been brought down to Rs. 300 to 700 as per the recommendation ; in the Dairy Department, Supervisors in grade Rs. 150 to 270 have been brought down to the scale of Rs. 140 to 260. In the case of Welders and Winders the scale has been brought down from Rs. 110 to 220 to Rs. 80 to 140 as per the recommendation. The same is the case with regard to Sanitary Inspectors also.

I would submit, Sir, that the recommendations are made without any reason or rationality. We claim that we are going towards socialism. The higher services had never asked for any increase. It was a problem of only Clerks, Class IV servants, etc. and these people were urging that their pay scales must be increased. But, the Tukol Commission has not been generous as far as Class III and Class IV Government servants are concerned, but has been very generous with regard to people who do not deserve.

With these observations, I conclude and thank the Chair.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ ರೈ (ಬಂಟವಾಳ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೆಲವೊಂದು ಏರುತಗ್ಗುಗಳನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯು ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ತುಕೋಳ್ ಅವರು ಏನು ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ, ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಏರು ತಗ್ಗು, ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ತುಂಬಾ ಇದೆ. ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರ ಇನ್ನು 10 ದಿವಸಗಳಾದರೂ ಬೇಕು. ಈಗ ಒಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಕನ್‌ಸಿಡರೇಷನ್ ಆಫ್ ಸರ್ವಿಸ್ ವಿಷಯ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸರ್ವಿಸ್ ಆದವರಿಗೆ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗಬೇಕು. ಸರ್ವಿಸ್ಸಿನ ನೀತಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತುಂಬಾ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಬೇಸರ ಬಂದಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಬೇಕು.

ಮತ್ತೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ಸ್, ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್, ಇಂಜನಿಯರ್ಸ್ ಇವರುಗಳು ಐದೈದು ವರ್ಷಗಳ ಕೋರ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆದಮೇಲೆ ಅವರವರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಇರುತ್ತವೆ. 1961 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕಡಿಮೆ ಇತ್ತು. ಇಂಜನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇತ್ತು. ಈಗ ಈ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇಂಜನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ವಿಧವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಅಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಾನತೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕರ್ತವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವರವರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇತರರಂತೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಕೋರ್ಸನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ನನಗೆ ಬೇರೆಯವರಿಗಿಂತ ಸಂಬಳ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಆ ರೀತಿ ಭಾವನೆಯುಂಟಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು.

ಇನ್ನು ಬ್ಲಾಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಎಂದೇನು ಕರೆಯುತ್ತೀರಿ ಅದೇ ರೀತಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಬ್ಲಾಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟಿಗೂ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂಗೂ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಬ್ಲಾಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸರುಗಳಾಗಿ ಸಾಯುವುದು ಆಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಮತ್ತು ಬ್ಲಾಕ್‌ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಬಿ. ಡಿ. ಒ. ಗಳು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಾನತೆ ಇರಬೇಕು. ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟಿಗೂ ಬಿ. ಡಿ. ಒ. ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವರ್ಗಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಜನತಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಹಾಗೆ ಇವರಿಗೂ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಬಹುದು. ಬ್ಲಾಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸರ್ ಅವರಿಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪಾಸಾಗಿರಬೇಕು. ಅಂತಹವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ಬ್ಲಾಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತಿ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಎಂದು ಇದ್ದರು. ಈಗ ಅವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಸೇವಕರುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ಸನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಇವರ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಡಿಗ್ರೇಡ್‌ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಆಗಬಾರದು. ಪಂಚಾಯತಿ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಕೂಲತೆಕೊಟ್ಟು ಮೊದಲಿದ್ದ ಸ್ಥಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದರನ್ನು ಈಗ ಎರಡನೇ ಚರ್ಜೆಯ ಗುಮಾಸ್ತನ ಪೊಜಿಷನ್ನಿಗೆ ತರುವ ನಿಲುವಳಿ ಈ ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಆದರೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಏನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

5-30 P. M.

ಇನ್ನು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಯಾರ್ಯಾರು ಟೀಚರ್ಸ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ಮತ್ತು ಅವರು ಹೆತ್ತಾಗ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಪರವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ ರೈ)

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ, ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಗ್ರೇಡ್ ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ತರಗತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಟೀಚರ್ಸ್ ಆಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಅವರು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಜನತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಉಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿಯರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಅವರ ಗಂಡಸರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೋ, ಅಲ್ಲೇ ಅವರ ಹೆಂಸರಿಗೂ ಜಾಗ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ (ಕೋಲಾರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ತುಕೋಳ್ ವರದಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಒಂದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯನೌಕರರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಘಾದವಾದ ವರದಿಯನ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ತರಹ ಕೇಡರ್ಸ್ ಇವೆ, ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಇವೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ವಾಸ್ತವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಜನತೆಯ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೂರನೆ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ತರಗತಿಯ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಮೊದ ಲಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲೇ ಇವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳೇನೆಂದರೆ, ಇವರಿಗೆ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗು ವಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕು, ಮೆಲ್ಮಟ್ಟದವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಕೆಳಮಟ್ಟದವರಿಗೂ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಾರತಮ್ಯ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಲ್ಲದೆ, ಈಗಿರತಕ್ಕ ಜೀವನ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ, ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಶ ನವರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಈ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರ್ಸಿಗೆ 500–1,000 ರೂಪಾಯಿ ಇರುವವರಿಗೆ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯ ಕೇಳದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿರುವುದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸರಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಬರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ಮೂರನೆ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯ, ಸಂಬಳ ದೊರಕುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಮಾಡಬೇ ಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಬಹುದು ಏನೆಂದರೆ ಇದರಿಂದ 16 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಭಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹೊರುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ, ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು. ಆದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ, ಈ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗಲಾರದು, ಏಕೆಂದರೆ, ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಸೂಲು ಆದರೆ, ಇನ್ನೂ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇವತ್ತು ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಅವರು ಮೊಗಲ್ ಸಾಮ್ರಾಟರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ, ಮಾಫಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಮಿಶನರ್ ಇದ್ದರು. ಅವರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ, ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾರು ತಾನೆ ಅವರನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯವರು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೆ, ಇನ್ನೂ ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಎಂ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ಗೆ 26 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಲಾಭ ಇವತ್ತು ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಬಸ್ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ಮಾಲಕರು, ಅವರ ಖರ್ಚೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ, ಒಳ್ಳೇ ಲಾಭವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ, ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಓಡಾಡುತ್ತಿ ದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಹಾಕಿ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ನಡೆದು, ಸರಿಯಾಗಿ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಸ್ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪಾದನೆ

ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಲ್ಲದೆ ಈ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು 200—300 ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸತಕ್ಕವರು, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಬುಟ್ಟಿಯೊಳಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಏನೂ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಸಣ್ಣ ನೌಕರನು ಏನಾದರೂ ಅವನು ಕೊಡುವ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಜಮೀನುದಾರರಿಂದೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡ ಬಿಡದೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಜಮೀನುದಾರರ ಪರವಾಗಿ, ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರು 100 ಕ್ಕೆ 95 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇಂಥವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನುದಾರರು ಇವರಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ, ಎಷ್ಟೋ ಜನ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಕಾದರೆ, 20-30 ಎಕರೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಬೇಡಿ. ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತರಿಂದ ಜಮೀನುದಾರರಿಂದ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೆ, ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಮಿತವ್ಯಯಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೀತಿ ಏಕೆ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ ? ಇವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಕಮಿಟಿ ವರದಿ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಮತ್ತು ಅದರ ವರದಿಯನ್ನು ಹಾಗೆ ಇಟ್ಟುಬಿಡುವುದು. ಅವರು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರನ್ನು ಅಬಾಲಿಶ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈಗ ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಶನ್ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.—ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು. ಆದರೆ ಇವರು ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ಯಾವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ, ಅದರಿಂದ ಇವರ ಸಂಬಂಧಿಕನಿಗೆ, ಅಳಿಯನಿಗೆ, ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಬೇಕಾದವನಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಸುಮ್ಮನೆ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ತುಕೋಳ್ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಅತೃಪ್ತಿಯುಂಟಾಗಿ, ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಿಸಿದಂತಹ ಗಜೇಂದ್ರಗಡ್ಕರ್ ಕಮಿಶನ್ ಮಾಡಿದ ವರದಿಯನ್ನು ಓದಿ ನೋಡಿದರೆ ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಶನ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತಹ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಹೆಚ್ಚೇನಲ್ಲ.

ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅವರು ಏನು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಲ್ಲ. ಅವರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನಂತೆ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ, ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗಂಡಾಂತರ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನಿನವರು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ವೆಟರ್ನರಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ, ನೌಕರರಿಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಮೆಡಿಕಲ್ ಗ್ರ್ಯಾಜುಯೇಟುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ವೆಟರ್ನರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ವೆಟರ್ನರಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಸ್ಕೇಲನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಣತರು ನೋಡಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಇವೆ, ಏನೇನು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದ 3 ಮತ್ತು 4ನೇ ವರ್ಗದ ನೌಕರರಿಗೆ ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಏನು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮೀಷನರ್‌ಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆಯೋ ಅಂಥಾ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ರದ್ದುಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಖರ್ಚನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—The Finance Minister will now reply. If necessary the time will be extended by 20 minutes so as to allow the Hon'ble Minister 40 minutes for his reply.

†ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ತುಕೋಳ್ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ನಡೆದಂತಹ ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ನಾನು ನನ್ನ ಪರವಾಗಿ

(ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ)

ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ತುಕೋಳ್ ಅವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಆ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ತುಕೋಳ್ ಅವರು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮುತವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿ ಬಹಳ ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ ಈ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ರಚನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಆಯೋಗ ರಚನೆ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. 1955ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸ್‌ಕರನೀಸ್ ಅವರ ಹಿರಿತನದಲ್ಲಿ, ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಿಸಿತ್ತು. ಅವರು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಕಳೆದ 10-12 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ಮಚಾರಿಗಳು ಪುನಃ ಪುನಃ ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೊರಗಡೆ ಕೂಡ ಜನತೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಆಗಾಗ ಆಗ್ರಹದಿಂದ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ 1966ನೇ ಇಸವಿ ನವಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಈ ವೇತನ ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಕಲ್ಪಿಸಿದಂಥಾ ಅರ್ಥ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಏನೋ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ 2-3 ತಿಂಗಳು ಮೊದಲು ಈ ಆಯೋಗ ನೇಮಕವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಚುನಾವಣೆಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ಯಾವ ತಾಳೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ 4 ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಕರ್ಮಚಾರಿಗಳ ವೇತನ ಮತ್ತು ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯ ಈ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಲ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯದ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು 1961ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದರಿಂದ $4\frac{1}{2}$ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಯಿತು. ಆ ಮೇಲೆ ಎರಡನೆಯ ಸಲ 1963ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ನೌಕರರಿಗೆ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಮೂರನೆಯ ಹೆಚ್ಚಳ 1964ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆಯಿತು. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂತು. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಲ 1965ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ನೌಕರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ $1\frac{1}{2}$ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂತು. ನಾಲ್ಕನೆ ಸಲ 1965ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ನೌಕರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂತು. 5ನೆಯದಾಗಿ 1965ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ 6 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂತು. 6ನೆಯದಾಗಿ 1965ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 3ನೆಯ ಸಲ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂತು. 7ನೆಯದು 1966ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ನೌಕರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ $1\frac{1}{2}$ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂತು. 8ನೆಯದು 1967ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ $3\frac{1}{2}$ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಆ ಮೇಲೆ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ 8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂತು. ಈ ತರಹ ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ 5 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯದ ಹೆಚ್ಚಳದ ಮೇಲೆ 30-32 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂತು. ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದವರು ಹೇಳಿದಂತೆ 42 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ವರಮಾನವನ್ನು ನಾವು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾ

ಗಿತ್ತು. ಈ 42 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಿಸೋರ್ಸಸ್ಸನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ 38 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ರಿಸೋರ್ಸಸ್ಸನ್ನು ನಾವು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ 38 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪೈಕಿ 30-32 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಕೂಡದು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಶಕ್ತಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜೀವನದ ಮುಖ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಧಾರಣೆಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜೀವನದ ಮುಖ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲ; ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಬಲ ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಅಪಾರವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಗಿಂದಾಗ್ಯೆ ಏಕಪಕ್ಷೀಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ನೌಕರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇವಲ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರವೇ ಅಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ಬಹಳ ಬಲಯುತವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿವೆ. ಮತ್ತು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲೂ ಹಾಗೂ ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲೂ, ಇನ್ನೂ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರೂ, ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಒಗ್ಗೂರಲಿನಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನೆನಪು ಇರಬಹುದು, ನಾಲ್ಕನೇ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮೀಷನ್ ಅವರು ಸಹ ತಮ್ಮ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಗಜೇಂದ್ರಗಡ್ಕರ್ ಆಯೋಗದವರು ಸಹ ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಏನೆಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ನೌಕರರ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿರೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾವೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಸಹ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಸ್ ಲೈನ್ ಒಂದೇ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ. ಪ್ರೈಸ್ ಲೈನನ್ನು ಒಂದೇ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಾದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಸ್ ಲೈನನ್ನು ಒಂದೇ ತರಹದಲ್ಲಿ ಇಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ತರಹ ಇದ್ದರೆ ಆ ದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕೆಲವೊಂದು ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಏರಿಕೆಯಾಗಿವೆ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ವಿವಂಚನೆಗೀಡು ಮಾಡಿರುವ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಈ ಆಯೋಗದವರು ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟ ಟರ್ಮ್ಸ್ ಆಫ್ ರೆಫರೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರೀ ನೌಕರರ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯದ ವಿಚಾರ ಮಾತ್ರ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತದ ಖರ್ಚನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಗ್ಗಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚು ಬರುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ, ಯಾವ ಉಪಾಯದಿಂದ ನಾವು ನಮ್ಮ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದೂ ಸಹ ಸೇರಿದ್ದವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ. ಎರಡನೆಯದು ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಕಾನಮಿ ಮತ್ತು ಎಫಿಷಿಯೆನ್ಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಇವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಆಯೋಗದವರು ಕೆಲವೊಂದು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರನೆಯದು ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು

(ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ)

ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರನೆಯ ಸೂಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಇನ್‌ಕಮ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಗೈರೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರ್‍ಯಾಷನಲೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಆದಾಯವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು. ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಒಂದು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭೂತಲಿಂಗಮ್ ಅವರು ಈ ಕಮಿಟಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಮಿಟಿಯವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ತುಕೋಳ್ ಆಯೋಗದವರು ಏನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮೀಷನರ್ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ರದ್ದು ಮಾಡಿ, ಪುನಃ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಸರಸರಾ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ ಜನತೆಗೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಅವರ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕು ಎಂದು. ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಜನತೆಯ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಜನತೆಯ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಈಗ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮೀಷನರ್ ಹುದ್ದೆಯಿಂದ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಒಂದು ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಹುಶಃ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಆಗದಿರುವುದು, ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಅವರು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸದಿರುವುದೂ ಒಂದು ಕಾರಣವಿರಬಹುದು. ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನೆಂದರೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಬಂದಾಗ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಸಾಧಕಬಾಧಕಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಏನೂ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯಾಪಕವಾದಂತಹ ಸೂಚನೆಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ, ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರೆ, ತಮ್ಮಗಳ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿ ಕೋನವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ವರದಿಯನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂಧು ಇದೆ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇರುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆರಡು ಇಲಾಖೆಗಳು ಒಂದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇದ್ದರೆ, ಪ್ಲಾನನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಣದ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ತಯಾರು ಮಾಡಬಹುದು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ, ಕೇವಲ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪ್ಲಾನನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡದೆ. ಜನತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಏನು, ನಮ್ಮ ಉತ್ಪಾದನೆ ಎಷ್ಟು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ಇನ್‌ಕಮ್ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಬೇಕು, ಯಾವ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗದೆ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ಲಾನನ್ನು 5 ವರ್ಷ, 10 ವರ್ಷ, 15 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆಯವರು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಪದ್ಧತಿ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ಹೊರತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೂಚನೆಗಳು ಏನಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರೀತಿಯಿಂದ ವಿಚಾರಿಸಿ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯ ಸೂಚನೆ ಎಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ಮಚಾರಿಗಳು ಅಂದರೆ ನೌಕರರುಗಳ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಕಳೆದ 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ

ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸ್ಕೇಲ್‌ಗಳು ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತುಲನಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ.

6-00 P. M.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅವಗಾಹನೆಗಾಗಿ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವರ್ಗಗಳವರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ತುಲನೆಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತೇನೆ. ತುಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣದ ನಾಲ್ಕು ರಾಜ್ಯಗಳ ಕೆಳದರ್ಜೆ ನೌಕರರುಗಳ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ವೇತನ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಂಬಳ 50 ರಿಂದ 60 ಇದೆ, ಕೇರಳದಲ್ಲಿ 60-75 ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ 50-60 ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ 50-65 ಇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೇಲಿನ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ :

ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ	...	55-75
ಕೇರಳದಲ್ಲಿ	...	65-80
ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ	...	50-60
ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ	...	55-70

ಇದಕ್ಕೆ ಮೇಲಿನ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ

ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ	...	55-75
ಕೇರಳದಲ್ಲಿ	...	65-80
ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ	...	ವಿವರಗಳು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ
ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ	...	55-70

ಆಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸು ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳಿಗೆ

ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ	...	65-90
ಕೇರಳದಲ್ಲಿ	...	75-95
ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ	...	65-90
ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ	...	60-90

ಆಮೇಲೆ ಸೆಂಕೆಡ್ ಡಿವಿಜನ್ ಕ್ಲಾರ್ಕುಗಳಿಗೆ

ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ	...	80-150
ಕೇರಳದಲ್ಲಿ	...	80-150
ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ	...	90-140
ಕೇರಳದಲ್ಲಿ	...	80-150

ಇದನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ.—ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನ ಸ್ಕೇಲುಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ನಾನು ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿರುವ ನಾಲ್ಕು ರಾಜ್ಯಗಳ ನೌಕರರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನ ನೌಕರರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಏನು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮದ್ರಾಸು ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸ್ಕೇಲುಗಳಿಗಿಂತ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದೇ ಸರಿ ಪರಿಹಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಾಲ್ಕನೇ ವರ್ಗದ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮೂರನೆ ವರ್ಗದ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮಾತು. ನಾಲ್ಕನೇ ವರ್ಗದ ನೌಕರರು ಎಂದು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ದೇಶಗಳಲಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ವ್ಯೆಯ್ಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಕೇಳಿದರೆ ನಾಲ್ಕನೇ ವರ್ಗದ ನೌಕರರು ಎನ್ನುವುದು ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬರಕೂಡದು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಕಡಿಮೆ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಪಿಯೋನ್, ದಫೇದಾರ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ಇತರ ಯಾವ ದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದಂತಹ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 2. 60 ಲಕ್ಷ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ 2. 60 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೂ ಯಾವ ಒಂದು ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಸಂಬಳವಿದೆಯೋ ಅದು ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸುಖವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಕೋಟಿ ಅರವತ್ತು ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಒಂದು ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಇದನ್ನು ನಾವು ತೂಗಿ ನೋಡಬೇಕು ಮತ್ತು ನಿಜವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಬಹಳ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಉದ್ವೇಗದಿಂದ ಹೇಳಿದರು. ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ಇನ್ನೆಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳು ನೀವಿರುತ್ತೀರಿ ಎಂದು. ಶಿಶುಪಾಲನು ನೂರು ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದನು. ಅದರಂತೆ ನಾವೂ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಾದು ನೋಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಎಂದೂ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಮುಂಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸಂಸ್ಥೆಯೇ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಜನರಿಂದ ಆರಿಸಿದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬರುವಾಗ ಯಾರ ಬೇಕಾದರೂ ಬರಬಹುದು. ನಾವು ಕೂಡ ಇಂದು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಇಂದೂ ಕೂಡ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅದು ನಿಮಗೇ ವಾಪಸು ಬಂದು ಹೊಡೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯು. ಪಿ. ಯಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತು? ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಏನಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರೇ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾರಕವಾದರು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಲು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಫೋನು ಹಾಗೂ ಸ್ಟೆನೋಗ್ರಾಫರುಗಳ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೂ ಫೋನು ಇರಬೇಕು, ಸ್ಟೆನೋಗ್ರಾಫರುಗಳ ಸಹಾಯವಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಇವರಿಗೆ ಕಾರುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಬಡವರಾಗಿರುವರಿಗೆ ಅವರು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ವಾಸಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾದ ಮನೆ ಇರಬೇಕು ಆ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಒಂದು ರೇಡಿಯೋ ಇರಬೇಕು. ನಿಜ ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಕಾಲ ಬೇಕು, ಅಂತಹ ಶಕ್ತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಒಂದು ಚಿತ್ರ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಆಯೋಗದ ವರದಿಯ ಮೂರನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಮೂರು ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ಕೇಲುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು. ಎರಡನೇಯದು ಈಗ ಏನು 108 ಸ್ಕೇಲುಗಳು ಇವೆ ಅವನ್ನು 27 ಸ್ಕೇಲುಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸುವುದು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನೆನಪು ಇರಬಹುದು 1956ನೇ ಇಸವಿಗೆ ಮೊದಲು ಈ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 500 ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಕೇಲುಗಳು ಇದ್ದವು.

ಇವನ್ನು ಈಗ 107-108 ಸ್ಕೇಲುಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ನಿಜ. ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಡವ ಹಾಗೂ ಬಲ್ಲದನಿಗೆ ಇರುವ ಮಧ್ಯದ ಅಂತರ ಬಹಳವಾಗಿರಕೂಡದು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಇದು ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಆಸ್ಪದ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡಕೂಡದು. ಆದರೆ ವ್ಯವಹಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಇದನ್ನು ಒಮ್ಮೆಲೆ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾಲ್ಕನೇ ಮಾತು ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಕೇಲುಗಳನ್ನು ರಿವಿಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಮೊದಲು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಕೋಟಿ ಖರ್ಚು ಬರಬಹುದು ಮತ್ತು ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ನೋಡು ವಾಗ ಸುಮಾರು 12 ಅಥವಾ ಹನ್ನೆರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಬರಬಹುದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವಂತೆ ಕೊಡಲು ಹೋದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಮೂರು ಕೋಟಿ ಯಷ್ಟು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೂಕ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದಾಗ ಇದರ ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಂತಹ ಬೃಹತ್ ಸಮಸ್ಯೆ ಇರುವಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೂ ಈವೊತ್ತು ನಮಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಆದಾಯ ಸುಮಾರು 172 ಕೋಟಿವರೆಗೆ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚ ಸುಮಾರು 155 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು ನೂರಕ್ಕೆ 42 ರಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳೊಡನೆಯೂ ತುಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡುವಾಗ ಇದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವೆಚ್ಚ ಎಷ್ಟು, ಇಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವೆಚ್ಚ ಎಷ್ಟು ಇದನ್ನು ತುಲನೆ ಮಾಡಿನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮದು ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳು ತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ಧಿಷ್ಟವಾದ ಪಾಲಿಸಿ ಬೇಕು. ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಇಂದು ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಯಾವುದು ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ನಾವು ನೇಮಿಸಿದ್ದೇ, ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಆದಮೇಲೆ ಬಂದದ್ದೇ, ಅಲ್ಲ. ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಗರ್ಭದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತದೋ ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಬರುತ್ತವೆ. ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಬೈ ಡೆವಲ್ಯೂಷನ್ ಆಫ್ ಪವರ್ ಬರುತ್ತದೋ ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಆಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಹಳೇ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರವೇ ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡ ಬಂದಿದೆ. ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷರು 10 ಸಾವಿರ ಮೈಲಿ ಆಚೆ ಇದ್ದು ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ದೇಶವನ್ನು ಹಾಗೂ ಈ ದೇಶದ ಜನರನ್ನು ಆಳುತಿದ್ದರು. ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ 4 ನೌಕರರ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ, ಅವನ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಅವನ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬನನ್ನು ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮಾಡಲು ಹಾಕಿ ಈ ರೀತಿ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೋ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಇಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರದಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೋ ಅದು ಬೇರೆ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಪಿರಮಿಡ್ ದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ ಈರೀತಿ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ಅದರಿಂದ ಎಫಿಷಿಯೆಂಟ್ ಆಗಿ, ಎಕಾನಮಿಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಸಾಧನೆಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಕ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣಾ ಆಯೋಗ ದವರು ಏನೊಂದು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ನನಗೆ ಅದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಸುಧಾರಣೆಯಾದರೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ. ಮತ್ತು ಆ ದಿವಸದಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಇತಿಹಾಸವೇ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಚಾರಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮನ್ವಯ ಸರ್ವೆ ನಡೆದಿದೆ. ಆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರನೂ ಸರಾಸರಿ 3 ತಾಸಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ದ್ದಾರೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಮಯ ಮತ್ತು ದುಡ್ಡು ಎರಡೂ ವೇಸ್ಟ್ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಇದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕು

(ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ)

ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋದರು ಯಾರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಅನ್ನುವುದು ನಿಜ, ಯಾರೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು? ರೈತ ಬಂದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಅವನನ್ನು ಯಾರು ಯಾವರೀತಿ ಕೇಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಿಂದಾಗಲಿ, ಅಮೇರಿಕಾದಿಂದಾಗಲೀ ಬಂದವರಲ್ಲ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೇ, ಅವರು ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರು, ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿಕರು. ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ತರದ ಫ್ಯಾಕ್ಟರುಗಳು ಇನ್‌ಫ್ಲೂಯನ್ಸ್ ಆಗುತ್ತವೆ. ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಬಂದರೆ 1-1½ ಸಾವಿರ ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೇಲೆ 3 ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯವಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಚೀಫ್‌ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಬಂದರೆ ಆರೀತಿ 4 ವರ್ಷ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆಯೇ? ಅದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈರೀತಿ ಎಫಿಷಿಯಂಟ್ ಆಗಿ ಇಂಪ್ರೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯಇದೆಯೇ? ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇದೆಯೇ? ಇದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾದ ವಿಚಾರವಲ್ಲ.

ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ವರದಿ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವ ವಾದ ವರದಿ. It is not only important but it has also very far reaching implications. ಆದುದರಿಂದ ಅದರಮೇಲೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಈಗಲೇ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಹಾಕಕೂಡದು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದೊಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲೂ ಏನೇನು ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವೇ ಇರಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷವೇ ಇರಲಿ ಕೊನೆಗೆ ಅವರು ಮಾಡಿದಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರುಗಳೇ ಅಳತೆಗೋಲು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಬೇಕಾದರೆ ಸಾವಿರಾರು ಮೈಲ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿಸಬಹುದು, ನೂರಾರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬಹುದು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸದೇ ಹೋದರೆ, ಸಹಾನು ಭೂತಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸದೇ ಹೋದರೆ, ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ, ನಾವು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದು ನೀರಿದಲ್ಲಿ ಹೋಮ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇದೆ. ಅವರು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ, ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಏನೂ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ವೇತನ, ತುಟ್ಟಿ ಭತ್ಯಗಳು ಏನು ಇವೆಯೋ ಇದು ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾದಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಈ ಸ್ಕೇಲುಗಳು ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದೇ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರು ಇರಬಹುದು. ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿದವರು ಇರಬಹುದು. ಇವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿ ಧಫೇದಾರ್ ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಅವರುಗಳು ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರಾಗಿ ಇರಬಹುದು. ಒಬ್ಬನಿಗೆ 120 ರೂಪಾಯಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ 80 ರೂಪಾಯಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇದು ಯಾವ ತರ್ಕಕ್ಕೂ ನಿಲುಕ ದಂಥ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಇದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ತರಹ ಆದರೆ ಸುಪೀರಿಯಾರಿಟಿ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸಿಟಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ನಮ್ಮ ಜನರೇ, ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡ ತಕ್ಕಂಥವರು ನಮ್ಮ ಜನರೇ. ಒಂದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕು. ಒಂದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಒಬ್ಬನಿಗೆ 50 ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾವ ನ್ಯಾಯ, ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ತಾವು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡಿದಿರಿ. ಕಡೆಯೊಳಗೆ ಈ ವೇತನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆದರೆ 3—4 ನೇ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರ ಕನಿಷ್ಟ ವೇತನ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ಯೋಚನೆ ಇದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತೇಲಿಸಿ, ತೇಲಿಸಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿರಿ. ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ನಾನು ಅದನ್ನು ಬಜೆಟ್‌ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ಆಯೋಗದ ವರದಿಯನ್ನು ನಾಲ್ಕಾರು ದಿನ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮನಗಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಅದು ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ. (ನಗು). ಇನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ವಿಷಯಗಳಿವೆಯೋ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈಗ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಮುಂದೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ವರದಿ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಅವರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸೂಚ್ಯವಾಗಿ ಕೂಡ ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದೆಲ್ಲ ವಿಚಾರವಿರುವಾಗ ನಾನು ಈಗಲೇ ಇಂತಿಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ.—ಈ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆಯೇ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ಸ್ವಾಮಿ ?

(ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ).

Mr. SPEAKER.—Before putting the substitute motion to the House, I want to know from the hon'ble Member Sri Nagappa whether he wants to withrdraw it.

Sri M. NAGAPPA (Raichur).—If the Hon'ble Minister gives at least a tentative period of 2 or 3 or 4 months, then I shall consider the matter.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—I can definitely say one thing, namely, that appropriate action will be taken as early as practicable.

Sri M. NAGAPPA.—Since the Minister is not prepared to commit himself to a definite period, I am not withdrawing it.

Mr. SPEAKER.—Then I will put first the substitute motion to the vote of the House. The question is :

"That this Assembly accepts the recommendations of the Pay Mysore Commission of 1966–68 regarding—

(*a*) the pay scale fixed for the Non-Gazetted employees ;

(*b*) the Gazetted officers whose basic Salary is Rs. 350 per month only ;

(*c*) the abolition of various categories of posts except the IV grade employees ;

(*d*) Re-organisation of the Secretariat and rejects the recommendations regarding the enhancement of taxes, *i.e.*,

(MR. SPEAKER)

(*a*) land revenue ;

(*b*) surcharge ;

(*c*) sales tax ;

(*d*) imposition of agricultural Income-tax on the foodgrain producers, etc., and

(*e*) recommendation regarding the enhancement of salary of Gazetted Officers whose basic salary is more than Rs. 350 per month."

The motion was negatived.

MR. SPEAKER.—Now the consideration of the motion on the Mysore Pay Commission 1966–68 is concluded. The House will now adjourn to meet again at One of the Clock on Monday the 24th instant.

The House adjourned past Twenty-five Minutes past Six of the Clock to meet again at One of the Clock on Monday, the 24th February 1969.